

MTS

SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKASTA, MAANPUOLUSTUKSESTA JA TURVALLISUUDESTA

MAANPUOLUSTUSTIEDOTUKSEN SUUNNITTELUKUNTA

Tiedotteita ja katsauksia
Marraskuu 2017

MTS Tiedotteita ja katsauksia 1/2017

Suomalaisten mielipiteitä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

Puolustusministeriö

ISBN Nid.: 978-951-25-2964-3

ISBN PDF: 978-951-25-2965-0

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Layout: Government Administration Unit, Publications

Helsinki 2017

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Mukana oli myös kysymyksiä turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä ja turvallisuuden kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana sekä huolta aiheuttavista tekijöistä ja luottamuksesta Euroopan unionin ja Suomen tulevaisuuteen. Kysymyksiä oli kaikkiaan 20, joista kaksi uutta.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Se toteutettiin omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina. Kaikkiaan haastateltiin 1001 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmä oli 15 - 79 -vuotias väestö lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa. Otos muodostettiin kiintiöpoininnalla, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, alue- ja kuntatyyppijakautuma. Haastatteluja tehtiin 87 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 52 ja muita kuntia 35. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15 -79-vuotiaista väestöä tuhansina (SVT 31.12.2016).

Haastattelut tehtiin 22.9. – 10.10.2017. Tutkimuksen virhemarginaali on 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Puoluekantaa taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että koska suurten puolueiden kohdalla virhemarginaali on pienempi, näistä saadaan luotettavampia tietoja kuin pienistä puolueista, joiden kannattajia on otoksessa vähän.

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?”. Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 67 prosenttia (673 henkilöä), ja sen jätti kertomatta 33 prosenttia (328 henkilöä). Vuonna 2016 puoluekantansa ilmoitti 65 prosenttia ja sen jätti ilmoittamatta 35 prosenttia vastaajista.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964. Niiden laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimus- ja työjaostot. Raportin on valmistellut työjaostolle MTS:n tutkimusjaosto.

Tämän tutkimuksen, kuten aiempienkin, data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa (www.fsd.uta.fi).

MTS:n raportit ovat nettisivuillamme suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä (www.defmin.fi/mts).

Ruotsissa Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) tekee vastaavia mielipidetutkimuksia. Viimeisin julkaistiin vuoden 2017 tammikuussa. Se on luettavissa osoitteessa: <https://www.msb.se/Sok/?query=opinionsunders%c3%b6kningen+2017>

Myös Norjassa Folk og Forsvar tekee vuosittain mielipidemittauksia turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Viimeisin julkistettiin syyskuussa 2017. Se on osoitteessa: <http://www.folkogforsvar.no/meningsmalinger/meningsmalinger-2017>.

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Niitä lainattaessa on mainittava, että kyseessä on MTS:n tutkimus.

Sisältö

Saatteeksi	3
Johdanto	7
Luottamus ulkopoliitiikan hoitoon vahvistunut	9
Miksi ulkopoliitiikkaa arvioidaan hoidetun hyvin?	9
Miksi ulkopoliitiikkaa arvioidaan hoidetun huonosti?	10
Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan	10
Nato - jäsenyyden kannatus laskenut hieman	11
Luottamus Suomen tulevaisuuteen	12
Yli puolet kokee luottamuksen Euroopan unioniin säilyneen ennallaan	12
YK:n ja Euroopan unionin koetaan vaikuttavan myönteisesti Suomen turvallisuuteen	13
Pohjoismaisen ja EU- puolustusyhteistyön koetaan lisäävän Suomen turvallisuutta	14
Suomen puolustuspolitiikan hoitoon luotetaan laajasti	14
Yleisen asevelvollisuuden kannatus vahva	15
Asevelvollisuus nähdään parhaana Suomen puolustusjärjestelmälle	17
Puolustusmäärärahojen korotusta ja nykytasoa tuetaan	17
Maanpuolustustahto ennallaan	18
Itsenäisyys tärkein syy puolustaa Suomea aseellisesti	20
Henkilökohtainen maanpuolustustahto korkealla tasolla	20
Suomen sotilaallista yhteistyötä tuetaan	21
Naiset kokevat tulevaisuuden turvattommaksi kuin miehet	21
Maailman pakolaistilanne ja kansainvälinen terrorismi huolestuttavat eniten	22
Erilaisiin uhkiin varautuminen	23
Suomeen kohdistuvaan terroritekoon varautuminen koetaan tärkeimmäksi	24
Kuviot 1 - 45	25
MTS:n tutkimusjaosto ja puheenjohtajisto 2015 - 2019	70

Johdanto

Satavuotiaan Suomen kansalaiset luottavat ulko- ja puolustuspolitiikan hoitoon, haluavat puolustaa maataan, pitävät kiinni asevelvollisuudesta, tukevat puolustusyhteistyötä ja sotilaallista liittoutumattomuutta. Eniten heitä huolestuttaa maailman pakolaistilanne, kansainvälinen terrorismi ja ilmastonmuutos. Tulevaisuus koetaan melko turvattomaksi. Pohjoismaisen ja EU- puolustusyhteistyön sekä Suomen jäsenyyden Euroopan unionissa koetaan lisäävän Suomen turvallisuutta.

Luottamus ulkopolitiikan hoitoon vahvistunut

Kolme neljäsosaa pitää Suomen ulkopolitiikkaa hyvin hoidettuna. Kysyttäessä, miksi ulkopolitiikkaa on hoidettu hyvin, mainitaan useimmin se, että suhteita on hoidettu hyvin kaikkiin maihin, naapurimaat ja Venäjä erityisesti huomioitiin. Arvostettiin myös Suomen maltillista tapaa toimia ja tulla toimeen kaikkien kanssa. Eniten kiitosta saa tasavallan presidentin toiminta.

He, joiden mielestä Suomen ulkopolitiikkaa on hoidettu huonosti, perustelivat eniten kantaansa maahanmuutto-, pakolais- ja turvapaikkakysymyksillä sekä Euroopan unionin toimilla.

Maanpuolustustahto ennallaan - itsenäisyys tärkein syy puolustaa Suomea aseellisesti

Seitsemän kymmenestä, 72 prosenttia on sitä mieltä, että suomalaisten on puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta.

Kysyttäessä miksi Suomea tulee puolustaa aseellisesti, tärkeimmäksi tekijäksi nousi Suomen itsenäisyys.

Yleisen asevelvollisuuden kannatus vahva

Kahdeksan kymmenestä, 81 prosenttia, kannattaa nykyisenkaltaista asevelvollisuusjärjestelmää Suomessa. Yleisestä asevelvollisuudesta luopumista ja siirtymistä ammattiarmeijaan kannattaa yhdeksän prosenttia.

Asevelvollisuus nähdään parhaana Suomen puolustusjärjestelmälle

Kaksi kolmasosaa kannattaa nykyisenkaltaista asevelvollisuusjärjestelmää Suomen puolustusratkaisuna. Sekä miehiä että naisia koskevaa asevelvollisuutta tukee alle viidennes, 16 prosenttia.

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan

Kuusi kymmenestä tukee Suomen pysymistä sotilaallisesti liittoutumattomana. MTS:n mielipidetutkimuksissa on kysytty tätä vuodesta 1996 lähtien ja sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus on vaihdellut 79 prosentista (vuonna 2001) 54 prosenttiin (vuonna 2015).

Nato - jäsenyyden kannatus laskenut hieman

Kysymykseen, pitäisikö Suomen pyrkiä Naton jäseneksi, vastaa myöntävästi hieman yli viidennes, 22 prosenttia. Vuosi sitten jäsenyyttä tuki joka neljäs, 25 prosenttia. MTS:n kyselyissä Nato- jäsenyyden kannatus on vaihdellut 30 prosentista (vuonna 2014) 18 prosenttiin (vuonna 2012).

Luottamus ulkopoliitiikan hoitoon vahvistunut

Kolme neljäsosaa, 73 prosenttia, pitää Suomen ulkopoliitiikkaa hyvin hoidettuna (70 % v. 2016), miehistä 73 (72 %) ja naisista 72 prosenttia (68 %). Nuoremmat ovat vanhempia ikäluokkia kriittisempiä. Alle 24-vuotiaista ulkopoliitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 57 prosenttia (61 %), 25 - 34-vuotiaista 63 (64 %), 35 - 49-vuotiaista 78 (63 %) ja yli 50-vuotiaista 80 prosenttia (78 %).

Keskustan kannattajista ulkopoliitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 91 prosenttia (85 % v. 2016), kokoomuksen 87 (83 %), vihreiden 82 (71 %), SDP:n 75 (75 %), vasemmistoliiton 71 (69 %) ja perussuomalaisten kannattajista 50 prosenttia (42 %).

Viidennes, 20 prosenttia, pitää ulkopoliitiikkaa huonosti hoidettuna (24 % v. 2016), miehistä 22 (24 %) ja naisista 18 prosenttia (24 %). Alle 25-vuotiaista näin ajattelee 29 prosenttia (26 %), 25 - 34-vuotiaista 25 (29 %), 35 - 49-vuotiaista 19 (32 %) ja yli 50-vuotiaista 16 prosenttia (18 %).

Perussuomalaisten kannattajista ulkopoliitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 42 prosenttia (52 % v. 2016), vasemmistoliiton 28 (27 %), SDP:n 23 (25 %), kokoomuksen 11 (17 %), vihreiden kahdeksan (25 %) ja keskustan kannattajista kolme prosenttia (10 %). (kuviot 1 ja 2)

Miksi ulkopoliitiikkaa arvioidaan hoidetun hyvin?

Kukin vastaaja perusteli omin sanoin kantaansa enintään kolmella tekijällä. Ulkopoliitiikkaa hyvin hoidettuna pitäneistä perusteli kantansa 598 henkilöä ja perustelujen lukumäärä oli kaikkiaan 1080.

Perusteluissa tuli esille yleisellä tasolla tyytyväisyys Suomen ulkopoliitiikan hoitoon. On hoidettu hyvin suhteita kaikkiin maihin, naapurimaat ja Venäjä erityisesti huomioitiin. Arvostettiin myös Suomen maltillista tapaa toimia ja tulla toimeen kaikkien kanssa.

Eniten mainintoja hyvän ulkopoliitiikan hoidosta tuli presidentille, 187 kappaletta. Ulkoministeri sai 40 mainintaa. Asioina esiin nostettiin hyvät suhteet naapurimaihin ja muihin maihin, 72 mainintaa. Hyvät suhteet Venäjään, 74 mainintaa. Esiin tuotiin myös se, että ei olla sodassa tai konflikteissa, ei kukaan ole hyökännyt, 68 mainintaa.

Hyvänä pidettiin myös sitä, että asioita on hoidettu maltillisesti, diplomaattisesti, Suomi on pysynyt omalla linjalla ja on yhteistyökykyinen, 55 mainintaa.

Miksi ulkopoliittikkaa arvioidaan hoidetun huonosti?

Kukin vastaaja perusteli omin sanoin kantaansa enintään kolmella tekijällä. Ulkopoliittikkaa huonosti hoidettuna pitäneistä perusteli kantansa 145 henkilöä, jotka antoivat yhteensä 266 syytä sille, miksi ulkopoliittikkaa on hoidettu huonosti. Eniten mainintoja tuli maahanmuutto-, pakolais- ja turvapaikkatilanteesta, 40 kappaletta. Mukana oli myös näkemyksiä, joiden mukaan on oltu liian kielteisiä suhteissa maahanmuuttoon. Suomen EU-jäsenyys ja EU-politiikka sai 25 mainintaa.

Huonoa ulkopoliittikan hoitoa perusteltiin myös sillä, että Suomella ei ole selkeää, aktiivista ja omaa politiikkaa, 17 mainintaa. Ulkoministeriin kohdistui 19 mainintaa.

Asioina esiin nostettiin niin liika Yhdysvaltojen ja lännen myönteisyys kuin liika Venäjä -myönteisyys, molemmat noin kymmenkunta mainintaa.

Syynä ulkopoliittikan huonolle hoitamiselle oli myös mm. yleinen tyytymättömyys päätöksentekoon. Perusteluja löytyi myös terrorismista, talous- ja kauppapolitiikasta, ilmastopolitiikasta, sosiaalipolitiikasta sekä maatalouspolitiikasta.

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan

Pitäisikö Suomen pysyä sotilaallisesti liittoutumattoman vai pyrkiä liittoutumaan sotilaallisesti? Yli puolet, 58 prosenttia (57 % v. 2016), vastaa, että Suomen tulee pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana, miehistä 59 (57 %) ja naisista 58 prosenttia (58 %). Alle 25-vuotiaat suhtautuvat kriittisemmin, 49 prosenttia kannattaa sotilaallista liittoutumattomuutta (50 %), muissa ikäluokissa sen kannatus on 60 prosenttia (51 %, 63 % ja 60 %).

Perussuomalaisten kannattajista sotilaallista liittoutumattomuutta tukee 70 prosenttia (74 % v. 2016), keskustan ja SDP:n 69 (56 % ja 67 %), vasemmistoliiton 68 (66 %), vihreiden 52 (60 %) ja kokoomuksen kannattajista 37 prosenttia (35 %).

MTS:n mielipidetutkimuksissa on kysytty tätä vuodesta 1996 lähtien ja sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus on vaihdellut 79 prosentista (vuonna 2001) 54 prosenttiin (vuonna 2015).

Sotilaallista liittoumista kannattaa 29 prosenttia (31 % v. 2016), miehistä 32 (36 %) ja naisista 27 prosenttia (26 %). Alle 25-vuotiaista tätä mieltä on 35 prosenttia (31 %), yli 35-vuotiaista 29 (29 % ja 30 %) ja 25 - 34-vuotiaista 25 prosenttia (36 %). Kokoomuksen kannattajista sotilaallista liittoutumista tukee 52 prosenttia (60 %), vihreiden 31 (29 %), vasemmistoliiton 29 (32 %), SDP:n 26 (27 %), perussuomalaisten 24 (19 %) ja keskustan kannattajista 19 prosenttia (30 %).

Sotilaallisen liittoutumisen kannatus on MTS:n kyselyissä vaihdellut 34 prosentista (vuosina 2004 ja 2014) 16 prosenttiin (vuonna 2001).

Kantaansa ei osaa sanoa 12 prosenttia (12 % v. 2016), naisista 16 (16 %) ja miehistä yhdeksän prosenttia (7 %). *(kuviot 3 ja 4)*

Nato - jäsenyyden kannatus laskenut hieman

Kysymykseen, pitäisikö Suomen pyrkiä Naton jäseneksi, vastaa myöntävästi 22 prosenttia (25 % v. 2016), miehistä 26 (30 %) ja naisista 18 prosenttia (20 %). Ikäryhmittä kriittisemmin suhtautuvat 25 - 34-vuotiaat, joista myönteisen vastauksen antaa 13 prosenttia (27 %).

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti vastaa 44 prosenttia (53 % v. 2016), vihreiden 26 (24 %), keskustan 20 (29 %), vasemmistoliiton 16 (23 %), SDP:n 15 (16 %) ja perussuomalaisten kannattajista 10 prosenttia (25 %).

MTS:n kyselyissä Nato- jäsenyyden kannatus on vaihdellut 30 prosentista (vuonna 2014) 18 prosenttiin (vuonna 2012).

Kielteisesti Suomen Nato- jäsenyyden hakemiseen suhtautuu 62 prosenttia (61 % v. 2016), miehistä 63 (62 %) ja naisista 61 prosenttia (60 %). Vasemmistoliiton kannattajista näin ajattelee 81 prosenttia (75 %), SDP:n 73 (77 %), perussuomalaisten 72 (73 %), keskustan 70 (57 %), vihreiden 49 (62 %) ja kokoomuksen kannattajista 41 prosenttia (33 %).

Kantaansa ei osaa sanoa 17 prosenttia (14 % v. 2016), naisista 22 (20 %) ja miehistä 12 prosenttia (8 %). *(kuviot 5 ja 6)*

Luottamus Suomen tulevaisuuteen

Uutena kysymyksenä esitettiin tänä vuonna: Millaista luottamusta tunnette Suomen tulevaisuuteen, onko luottamukseenne vahvistunut, heikentynyt vai säilynyt ennallaan?

Kaksi kolmasosaa, 65 prosenttia, katsoo, että luottamus Suomen tulevaisuuteen on säilynyt ennallaan, miehistä 67 ja naisista 64 prosenttia.

SDP:n kannattajista tätä mieltä on 77 prosenttia, vihreiden 71, keskustan 68, vasemmistoliiton 65, kokoomuksen 64 ja perussuomalaisten kannattajista 60 prosenttia.

Neljännes, 25 prosenttia, on sitä mieltä, että luottamus Suomen tulevaisuuteen on heikentynyt, naisista 30 ja miehistä 20 prosenttia. 25 - 34-vuotiaista näin ajattelee 36 prosenttia, alle 25-vuotiaista 24 prosenttia, yli 50-vuotiaista 23 prosenttia ja 35 - 49-vuotiaista 22 prosenttia.

Perussuomalaisten kannattajista näin ajattelee 38 prosenttia, vasemmistoliiton 35, vihreiden 21, keskustan 17, kokoomuksen ja SDP:n kannattajista 15 prosenttia.

Yhdeksän sadasta katsoo, että luottamus Suomen tulevaisuuteen on vahvistunut, miehistä 12 ja naisista viisi prosenttia. Kokoomuksen kannattajista tätä mieltä on 19 prosenttia, keskustan 15, SDP:n ja vihreiden kahdeksan, perussuomalaisten yksi prosentti ja vasemmistoliiton kannattajista ei yhtään. (kuvio 7)

Yli puolet kokee luottamuksen Euroopan unioniin säilyneen ennallaan

Kysymys, millaista luottamusta tunnette Euroopan unionin tulevaisuuteen, onko luottamukseenne vahvistunut, heikentynyt vai säilynyt ennallaan, esitettiin nyt kolmannen kerran. Yli puolet, 58 prosenttia (45 % v. 2016), katsoo, että luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen on säilynyt ennallaan, sekä miehistä (39 %) että naisista (51 %). Alle 25-vuotiaista näin kokee 70 prosenttia (56 %), 35 - 49-vuotiaista 59 (46 %), yli 50-vuotiaista 55 (40 %) ja 25 - 34-vuotiaista 53 prosenttia (46 %).

SDP:n kannattajista tätä mieltä on 64 prosenttia (43 % v. 2016), keskustan ja vasemmistoliiton 62 (48 % ja 37 %), vihreiden 61 (46 %), kokoomuksen 58 (50 %) ja perussuomalaisten kannattajista 45 prosenttia (29 %).

Reilu kolmannes, 37 prosenttia (52 % v. 2016), katsoo, että luottamus Euroopan unioniin on heikentynyt, miehistä 38 (57 %) ja naisista 37 prosenttia (47 %). Tätä mieltä on 25 - 34-vuotiaista 43 prosenttia (52 %), yli 35-vuotiaista 39 prosenttia (52 % ja 57 %) ja alle 25-vuotiaista 22 prosenttia (35 %).

Perussuomalaisten kannattajista näin ajattelee 53 prosenttia (69 % v. 2016), keskustan 38 (45 %), vasemmistoliiton 37 (63 %), SDP:n 34 (56 %) sekä kokoomuksen että vihreiden kannattajista 33 prosenttia (46 % ja 53 %).

Kolme prosenttia (2 % v. 2016), kokee että luottamus Euroopan unioniin on vahvistunut. (kuvio 8)

YK:n ja Euroopan unionin koetaan vaikuttavan myönteisesti Suomen turvallisuuteen

Kysymyksessä luetellaan eri tahoja ja kysytään niiden vaikutuksesta Suomen turvallisuuteen. Tahot ovat: YK, EU, ETYJ, Nato, Yhdysvallat, Kiina ja Venäjä.

Suomen turvallisuuteen myönteisesti katsotaan vaikuttavan YK, 61 prosenttia (61 % v. 2016), Euroopan unioni, 60 prosenttia (58 %), Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö ETYJ, 44 prosenttia (38 %).

Naton katsotaan vaikuttavan sekä kielteisesti, 25 prosenttia (25 % v. 2016), että myönteisesti, 24 prosenttia (26 %). Vajaa kolmannes, 30 prosenttia (24 %) näkee vaikutuksen sekä myönteisenä että kielteisenä.

Yhdysvaltojen vaikutuksen kokee sekä myönteisenä että kielteisenä 35 prosenttia (28 % v. 2016), kielteisenä 22 prosenttia (19 %) ja myönteisenä 16 prosenttia (21 %).

Venäjän kohdalla kielteinen vaikutus on suurin, 37 prosenttia (50 % v. 2016), sekä myönteisesti että kielteisesti sen katsoo vaikuttavan 31 prosenttia (24 %) ja myönteisesti 14 prosenttia (6 %).

Vajaa puolet, 44 prosenttia (55 % v. 2016) katsoo, että Kiinalla ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen. Myönteisenä vaikutuksen näkee 13 prosenttia (8 %). Viidennes, 22 prosenttia (17 %) katsoo sen vaikuttavan sekä myönteisesti että kielteisesti, 11 prosenttia näkee vaikutuksen kielteisenä (10 %). (kuviot 9 ja 10)

Pohjoismaisen ja EU- puolustusyhteistyön koetaan lisäävän Suomen turvallisuutta

Kysymyksessä on lueteltu kahdeksan eri tekijää, joita arvioidaan sen perusteella lisäävätkö vai vähentävätkö ne Suomen ja suomalaisten turvallisuutta, vai onko niillä mitään vaikutusta. Tulos turvallisuutta lisäävän osuuden mukaan:

Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön,
83 prosenttia (79 % v. 2016)

Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen,
70 prosenttia (62 % v. 2016)

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa, 62 prosenttia (54 % v. 2016)

Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen,
52 prosenttia (48 % v. 2016)

Suomalaisten osallistuminen kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin,
51 prosenttia (46 % v. 2016)

Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus, 46 prosenttia (45 % v. 2016)

Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi, 29 prosenttia
(32 % v. 2016)

Ulkomaisten omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä,
8 prosenttia (7 % v. 2016)

(kuviot 11, 12, 13 ja 14)

Suomen puolustuspolitiikan hoitoon luotetaan laajasti

Neljä viidestä, 79 prosenttia (79 % v. 2016), pitää Suomen puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna, naisista 81 (76 %) ja miehistä 79 prosenttia (81 %). Kokoomuksen kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 90 prosenttia (82 %), keskustan 87 (87 %), vihreiden 83 (81 %), SDP:n 79 (78 %) sekä perussuomalaisten ja vasemmistoliiton kannattajista 76 prosenttia (78 % ja 79 %).

Puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 13 prosenttia (16 % v. 2016), miehistä 16 (16 %) ja naisista 10 prosenttia (15 %). Perussuomalaisten ja vasemmistoliiton kannattajista näin ajattelee 21 prosenttia (23 % ja 14 %), SDP:n 17 (22 %), kokoo-

muksen yhdeksän (17 %), vihreiden kahdeksan (14 %) ja keskustan kannattajista kuusi prosenttia (5 %). (kuviot 15 ja 16)

Yleisen asevelvollisuuden kannatus vahva

Kahdeksan kymmenestä, 81 prosenttia (79 % v. 2016), kannattaa nykyisenkaltaista asevelvollisuusjärjestelmää Suomessa, miehistä 81 (80 %) ja naisista 80 prosenttia (79 %). Ikäluokittain tarkasteltuna vankimmin nykymallia tukevat yli 50-vuotiaat, 88 prosenttia (90 %), alle 25-vuotiaista 77 (76 %), 35 - 49-vuotiaista 76 (68 %) ja 25 - 34-vuotiaista nykymallia tukee 71 prosenttia (69 %).

Keskustan kannattajista nykyisenkaltaista asevelvollisuutta tukee 97 prosenttia (92 % v. 2016), kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajista 84 (76 % ja 74 %), SDP:n 77 (89 %) sekä vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajista 67 prosenttia (59 % ja 67 %).

Sotilaallisen koulutuksen saavien määrän pienentämistä valikoiden tukee yhdeksän prosenttia (11 % v. 2016), sekä miehistä (10 %) että naisista (11 %). SDP:n kannattajista tätä mallia tukee 17 prosenttia (7 %), vasemmistoliiton 16 (22 %), vihreiden 13 (19 %), kokoomuksen 8 (16 %), perussuomalaisten seitsemän (11 %) ja keskustan kannattajista kaksi prosenttia (2 %).

Yleisestä asevelvollisuudesta luopumista ja siirtymistä ammattiarmeijaan kannattaa yhdeksän prosenttia (9 % v. 2016), miehistä kahdeksan (10 %) ja naisista yhdeksän prosenttia (8 %). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on neljä prosenttia (3 %), alle 25-vuotiaista 12 (13 %) ja 25 - 49-vuotiaista 14 prosenttia (11 % ja 16 %). Vihreiden kannattajista tätä mallia tukee 18 prosenttia (19 %), vasemmistoliiton 16 (10 %), kokoomuksen ja perussuomalaisten kahdeksan (7 % ja 15 %) ja SDP:n kannattajista kuusi prosenttia (4 %), keskustan kannattajissa ei yhtään (0 %). (kuviot 17 ja 18)

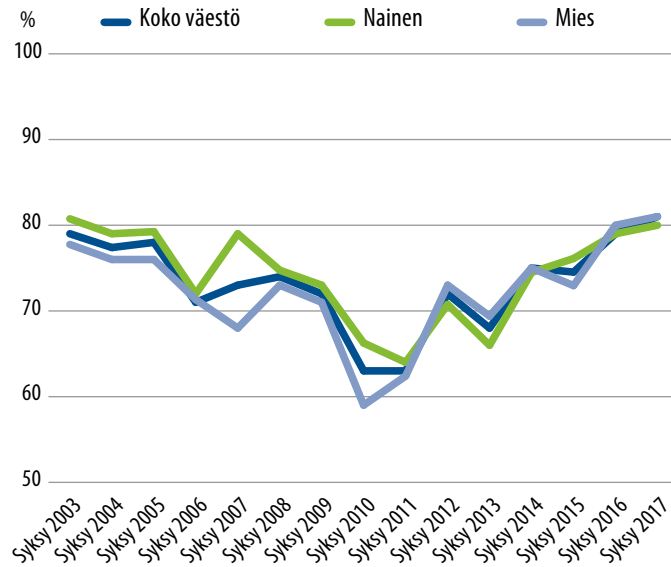
Kuvio 18A nykyjärjestelmän kannatus miesten ja naisten osalta 2003 - 2017

Kuvio 18B nykyisen asevelvollisuusjärjestelmän kannatus alle 25-vuotiaiden ja 25 - 34-vuotiaiden osalta 2003 - 2017.

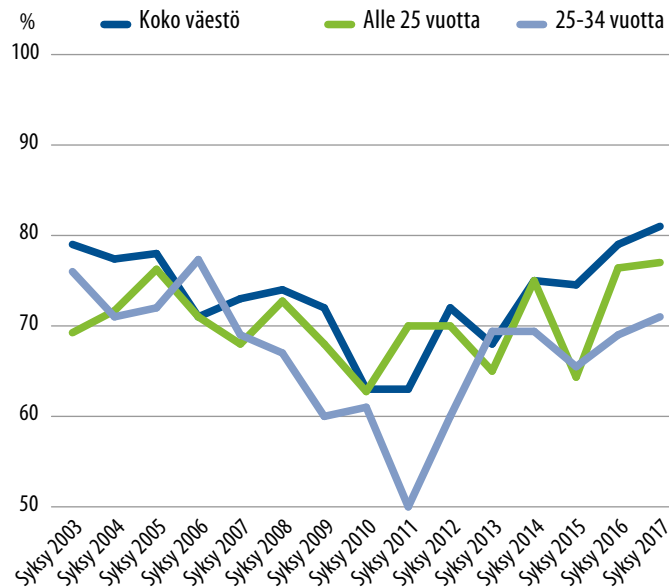
Kuvio 18A ja 18B. Yleinen asevelvollisuus

"Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osaikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja jolloin reservin määrä supistuisi, vai kokonaan siirtyä palkattuun, henkilömäärältään pienempään ammattiarmeijaan?"

Kuvio 18A. Säilytetään nykyinen järjestelmä

Kuvio 18B. Säilytetään nykyinen järjestelmä

Asevelvollisuus nähdään parhaana Suomen puolustusjärjestelmälle

MTS esitti viime vuonna ensimmäisen kerran kysymyksen, jossa kysyttiin mihin Suomen puolustusjärjestelmän tulisi perustua, vaihtoehtoina ovat: 1, nykyisenkaltaisen miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus ja naisten vapaaehtoinen asepalvelus, 2. sekä miehiä että naisia koskeva yleinen asevelvollisuus, 3. sekä miehiä että naisia koskeva vapaaehtoinen asepalvelus ja 4. ammattiarmeija.

Kaksi kolmasosaa, 65 prosenttia (69 % v. 2016), kannattaa nykyisenkaltaista asevelvollisuusjärjestelmää, naisista 66 (68 %) ja miehistä 63 prosenttia (69 %). Yli 50-vuotiaista näin ajattelee 70 prosenttia (75 %), 35 - 49-vuotiaista 65 (68 %), alle 25-vuotiaista 57 (65 %) ja 25 - 34-vuotiaista 56 prosenttia (55 %). Keskustan kannattajista tätä mieltä on 87 prosenttia (83 %), kokoomuksen 73 (78 %), perussuomalaisten 68 (65 %), SDP:n 61 (79 %), vasemmistoliiton 55 (56 %) ja vihreiden kannattajista 41 prosenttia (47 %).

Sekä miehiä että naisia koskevaa asevelvollisuutta tukee 16 prosenttia (11 % v. 2016), miehistä 18 (11 %) ja naisista 15 prosenttia (11 %). Vihreiden kannattajista näin ajattelee 28 prosenttia (14 %), vasemmistoliiton 17 (18 %), kokoomuksen 16 (9 %), SDP:n 15 (12 %), perussuomalaisten 14 (8 %) ja keskustan kannattajista kahdeksan prosenttia (7 %).

Sekä miehiä että naisia koskevaa vapaaehtoista asepalvelusta kannattaa 11 prosenttia (14 % v. 2016), naisista 11 (15 %) ja miehistä 10 prosenttia (13 %). Vihreiden kannattajista tätä mieltä on 22 prosenttia (28 %), SDP:n 17 (6 %), vasemmistoliiton 12 (21 %), kokoomuksen kuusi (8 %), perussuomalaisten viisi (14 %) ja keskustan kannattajista kaksi prosenttia (6 %).

Ammattiarmeijan kannalla on seitsemän prosenttia (6 % v. 2017), miehistä kahdeksan (6 %) ja naisista seitsemän prosenttia (6 %). (kuvio 19)

Puolustusmäärärahojen korotusta ja nykytasoa tuetaan

Lähes puolet, 47 prosenttia, on sitä mieltä, että puolustusmäärärahoja tulisi korottaa (47 % v. 2016), miehistä 51 (53 %) ja naisista 44 prosenttia (40 %). Vanhemmat ikäluokat ovat suopeampia puolustusmäärärahojen korottamiselle kuin nuoremmat. Yli 50- vuotiaista korottamista tukee 51 prosenttia (56 %), 35 - 49- vuotiaista 48 (43 %), 25 - 34- vuotiaista 38 (37 %) ja alle 25- vuotiaista 42 prosenttia (38 %).

Keskustan ja kokoomuksen kannattajista puolustusmäärärahojen korottamista tukee 60 prosenttia (47 % ja 64 % v. 2016), perussuomalaisten 55 (59 %), SDP:n 41 (53 %), vihreiden 32 (28 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 28 prosenttia (33 %).

Puolustusmäärärahojen pitämistä nykytasolla tukee 40 prosenttia (41 % v. 2016), naisista 41 (45 %) ja miehistä 38 prosenttia (36 %).

Vasemmistoliiton kannattajisto mykkytasolla pitämistä kannattaa 53 prosenttia (45 % v. 2016), vihreiden 48 (46 %), SDP:n 42 (43 %), keskustan 37 (48 %), perussuomalaisten 35 (26 %) ja kokoomuksen kannattajista 34 prosenttia (30 %).

Puolustusmäärärahojen vähentämistä tukee kahdeksan prosenttia (9 % v. 2016), miehistä yhdeksän (9 %) ja naisista seitsemän prosenttia (8 %). Vasemmistoliiton kannattajista vähentämistä tukee 17 prosenttia (18 %), SDP:n ja vihreiden 13 (3 % ja 22 %), perussuomalaisten kuusi (15 %), kokoomuksen viisi (5 %) ja keskustan kannattajista kolme prosenttia (1 %). *(kuviot 20 ja 21)*

Maanpuolustustahto ennallaan

Seitsemän kymmenestä, 72 prosenttia (71 % v. 2016), on sitä mieltä, että suomalaisten on puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta. Miehistä tätä mieltä on 79 (79 %) ja naisista 66 prosenttia (64 %).

Perussuomalaisten kannattajista myönteisesti vastaa 82 prosenttia (84 % v. 2016), kokoomuksen 80 (81 %), keskustan 73 (79 %), SDP:n 68 (77 %), vasemmistoliiton 67 (68 %) ja vihreiden kannattajista 65 prosenttia (52 %).

Viidennes, 22 prosenttia (21 % v. 2016) ajattelee, että suomalaisten ei pidä puolustautua aseellisesti kaikissa tilanteissa, naisista 25 (25 %) ja miehistä 19 prosenttia (16 %). Nuoremmat ikäluokat vastaavat vanhempia ikäluokkia useammin kieltävästi. Alle 25- vuotiaista kieltävästi vastaa 29 prosenttia (27 %), 25 - 34- vuotiaista 28 (31 %), 35 - 49- vuotiaista 23 (19 %) ja yli 50- vuotiaista 17 prosenttia (16 %).

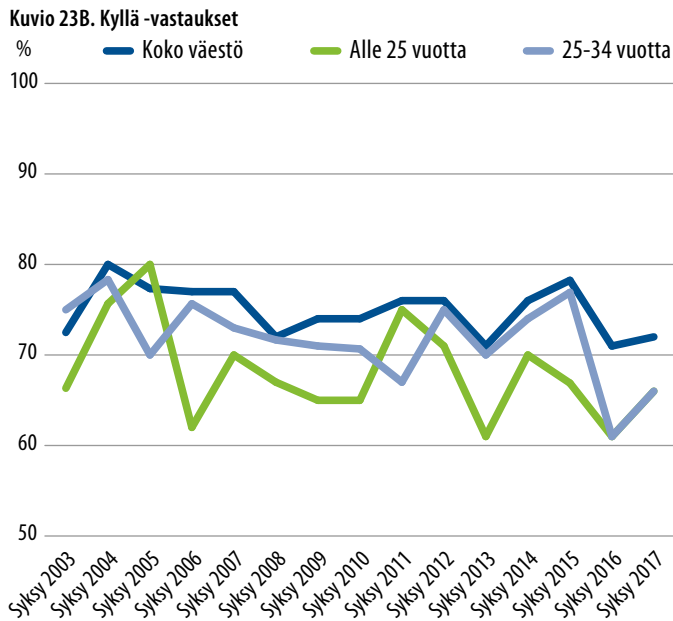
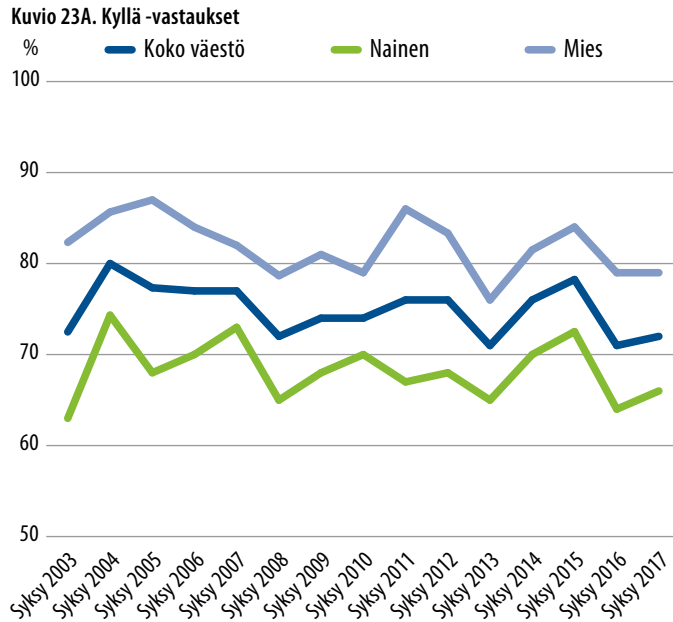
Vihreiden kannattajista kielteisesti vastaa 28 prosenttia (39 % v. 2016), SDP:n 25 (16 %), keskustan ja vasemmistoliiton 24 (15 % ja 24 %), kokoomuksen 18 (14 %) ja perussuomalaisten kannattajista 15 prosenttia (9 %). *(kuviot 22 ja 23)*

Kuvio 23A maanpuolustustahto miesten ja naisten osalta vuosilta 2003 - 2017

Kuvio 23B maanpuolustustahto kahden nuorimman ikäluokan osalta vuosilta 2003 - 2017

Kuvio 23A ja 23 B. Maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttavaaseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

Itsenäisyys tärkein syy puolustaa Suomea aseellisesti

MTS kysyi tämän vuoden tutkimuksessa puolelta vastaajista perusteluja omin sanoin sille, miksi Suomea pitäisi puolustaa aseellisesti. Toinen puoli vastaajista valitsi perusteluja esitetyistä vaihtoehdoista. Listalla olivat alueellinen koskemattomuus, suomalainen demokratia, suomalainen koulutus- ja hyvinvointijärjestelmä, suomalaisuus, Suomen itsenäisyys, tasa-arvo, uskonnonvapaus, ei mitään syytä. Vastaaja sai valita enintään kolme mielestään tärkeintä tekijää.

Tärkeimmäksi tekijäksi nousi Suomen itsenäisyys (83 prosenttia), toiseksi tärkeimmäksi alueellinen koskemattomuus (60 prosenttia) ja kolmanneksi tärkein oli suomalainen demokratia (43 prosenttia). Seuraavina tulivat suomalainen koulutus- ja hyvinvointijärjestelmä sekä tasa-arvo (25 prosenttia kumpikin), suomalaisuus (22 prosenttia), uskonnonvapaus (12 prosenttia) ja ei mitään syytä (yksi prosentti).

Edellisen kerran miksi -kysymys esitettiin vuonna 2007. Vastausvaihtoehtoja oli tuolloin useampia, joten tulokset eivät ole suoraan vertailukelpoisia, mutta voidaan todeta, että hyvin samansuuntaisia ovat perustelut nyt kuin kymmenen vuotta sitten. *(kuvio 24)*

Omin sanoin esitetyissä perusteluissa tärkeimmiksi tekijöiksi nousivat Suomen itsenäisyys (216), oma maa, koti (127), suomalainen demokratia, vapaus, tasa-arvo (72).

Kaikkiaan 417 vastaajaa kertoi omin sanoin, miksi Suomea pitää puolustaa aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta.

Henkilökohtainen maanpuolustustahto korkealla tasolla

Kysymykseen olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan, vastaa myöntävästi 87 prosenttia (87 % tammikuun 2016), miehistä 90 (91 %) ja naisista 84 (83 %).

Vihreän liiton kannattajista myönteisesti vastaa 94 prosenttia (88 % tammikuun 2016), perussuomalaisten 93 (93 %), kokoomuksen 92 (93 %), SDP:n 88 (84 %), keskustan 83 (89 %) ja vasemmistoliiton kannattajista 75 prosenttia (79 %).

Kielteisesti kysymykseen vastaa 10 prosenttia (11 % tammikuu 2016), naisista 13 (14 %) ja miehistä kahdeksan prosenttia (8 %).

Kielteisen vastauksen antaa vasemmistoliiton kannattajista 23 prosenttia (19 % tammikuu 2016), keskustan 15 (8 %), SDP:n 10 (15 %), perussuomalaisten seitsemän (6 %), kokoomuksen kannattajista kuusi (7 %) ja vihreiden kannattajista neljä prosenttia (11 %). (kuviot 25 ja 26)

Suomen sotilaallista yhteistyötä tuetaan

MTS on kysynyt vuodesta 2012 lähtien Suomen sotilaallisesta yhteistyöstä Pohjoismaiden, EU:n ja Naton kanssa. Vuodesta 2014 yhteistyöstä Ruotsin kanssa ja viime vuonna mukaan otettiin myös Suomen sotilaallinen yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa.

Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön Ruotsin kanssa suhtautuu myönteisesti 94 prosenttia (94 % v. 2016). Sotilaalliseen yhteistyöhön kaikkien Pohjoismaiden kanssa myönteisesti suhtautuu niin ikään 94 prosenttia (94 %).

Sotilaalliseen yhteistyöhön Euroopan unionissa suhtautuu myönteisesti 89 prosenttia (87 % v. 2016). Sotilaalliseen yhteistyöhön Naton kanssa myönteisesti suhtautuu 61 prosenttia (60 %) ja kielteisesti 32 prosenttia (33 %).

Sotilaalliseen yhteistyöhön Yhdysvaltojen kanssa suhtautuu myönteisesti 59 prosenttia (64 % v. 2016) ja kielteisesti reilu kolmannes, 35 prosenttia (30 %). (kuviot 27 - 32)

Naiset kokevat tulevaisuuden turvattomammaksi kuin miehet

Kuusi kymmenestä, 60 prosenttia (59 % v. 2016) katsoo Suomen ja suomalaisten elävän turvattomammassa maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana kuin nykyään. Naisista tätä mieltä on 68 prosenttia (66 %) ja miehistä 52 (53 %).

Neljännes, 25 prosenttia (27 % v. 2016), ei näe eroa nykyiseen, miehistä 29 (29 %) ja naisista 20 prosenttia (24 %).

Turvallisemmaksi tulevaisuuden kokee 14 prosenttia (13 % v. 2016), miehistä 18 (17 %) ja naisista 10 prosenttia (10 %). (kuviot 33 ja 34)

Maailman pakolaistilanne ja kansainvälinen terrorismi huolestuttavat eniten

MTS on esittänyt vuodesta 2004 lähtien kysymyksen huolta aiheuttavista tekijöistä. Kysymyksessä on listattu erilaisia ilmiöitä ja tekijöitä, joita vastaajat arvioivat sen mukaan aiheuttavatko ne paljon, melko paljon, vähän tai ei lainkaan huolta tulevaisuudesta. Listalla on tänä vuonna 19 eri tekijää, joista uusia on kaksi, kehitys Euroopan unionissa ja kehitys Yhdysvalloissa.

Kansalaisten huolenaiheet paljon tai jonkin verran huolta aiheuttavien tekijöiden mukaan:

- Maailman pakolaistilanne, 83 prosenttia (85 % v. 2016).
- Kansainvälinen terrorismi, 81 prosenttia (75 % v. 2016).
- Ilmastonmuutos, 75 prosenttia (71 % v. 2016).
- Politiittiset ääriliikkeet, 72 prosenttia (74 % v. 2016).
- Työllisyystilanne Suomessa, 71 prosenttia (84 % v. 2016).
- Rasismi, 69 prosenttia (70 % v. 2016).
- Joukkotuhoaseiden leviäminen, 68 prosenttia (64 % v. 2016).
- Yhteiskunnallinen eriarvoisuus Suomessa, 67 prosenttia (69 % v. 2016).
- Euroopan talouden näkymät, 65 prosenttia (75 % v. 2016).
- Uskonnolliset ääriliikkeet, 64 prosenttia (62 % v. 2016).
- Syyrian tilanne, 64 prosenttia (73 % v. 2016).
- Itämeren alueen turvallisuustilanne, 64 prosenttia (66 % v. 2016).
- Kehitys Yhdysvalloissa, 63 prosenttia. (Mukana ensimmäistä kertaa)
- Tietoverkkoihin kohdistuvat uhkat eli kyberuhkat, 63 prosenttia (60 %).
- Kehitys Venäjällä, 62 prosenttia (72 % v. 2016).
- Turvapaikanhakijoiden määrä Suomessa, 62 prosenttia (61 % v. 2016).
- Maahanmuuttajien määrän kasvu Suomessa, 61 prosenttia (61 % v. 2016).
- Kehitys Euroopan unionissa, 52 prosenttia. (Mukana ensimmäistä kertaa).
- Turkin tilanne, 49 prosenttia (57 % v. 2016).
- Ukrainan tilanne, 43 prosenttia (59 % v. 2016).

(kuviot 35 - 39)

Erilaisiin uhkiin varautuminen

MTS esitti kymmenen vuotta sitten ensimmäisen kerran kysymyksen erilaisiin uhkiin varautumisesta. Listassa on 12 erilaista uhkaa, joihin varautumista vastaajat arvioivat. Tulokset sen mukaan, miten hyvin uhkaan on varauduttu:

Erilaiset tartuntataudit, epidemiat, varauduttu hyvin 84 prosenttia (84 % v. 2016).

Suuronnettomuudet, varauduttu hyvin 80 prosenttia (80 % v. 2016).

Erilaiset ympäristöuhkat (tulvat, öljyonnettomuudet, vaarallisten aineiden kuljetukset), varauduttu hyvin, 79 prosenttia (80 % v. 2016).

Aseellinen hyökkäys, varauduttu hyvin, 76 prosenttia (70 % v. 2016).

Energian saatavuus, varauduttu hyvin, 72 prosenttia (65 % v. 2016).

Ilmastonmuutos, varauduttu hyvin, 61 prosenttia (57 % v. 2016), varauduttu huonosti, 34 prosenttia (38 %).

Ulkomainen poliittinen painostus, varauduttu hyvin 55 prosenttia (52 % v. 2016). Varauduttu huonosti, 33 prosenttia (39 %).

Terrorismi, varauduttu hyvin 53 prosenttia (59 % v. 2016). Varauduttu huonosti, 45 prosenttia (37 %).

Tietoverkkoihin kohdistuvat hyökkäykset eli kyberhyökkäykset, varauduttu hyvin 50 prosenttia (51 % v. 2016). Varauduttu huonosti, 42 prosenttia (42 %).

Ulkomainen taloudellinen painostus, varauduttu hyvin 49 prosenttia (44 % v. 2016), Varauduttu huonosti, 38 prosenttia (46 %).

Kansainvälinen rikollisuus, varauduttu hyvin 49 prosenttia (51 % v. 2016). Varauduttu huonosti, 46 prosenttia (45 %).

Talouskriisi, varauduttu hyvin 42 prosenttia (34 % v. 2016). Varauduttu huonosti, 52 prosenttia (61 %).

(kuviot 40, 41, 42 ja 43)

Suomeen kohdistuvaan terroritekoon varautuminen koetaan tärkeimmäksi

Kysymyksessä on listattu kymmenen eri uhkamallia, joihin vastaajien mielestä Suomessa on lähimmän vuosikymmenen aikana ensisijaisesti varauduttava. Vastaajat valitsivat mielestään tärkeimmän, toiseksi ja kolmanneksi tärkeimmän uhkamallin.

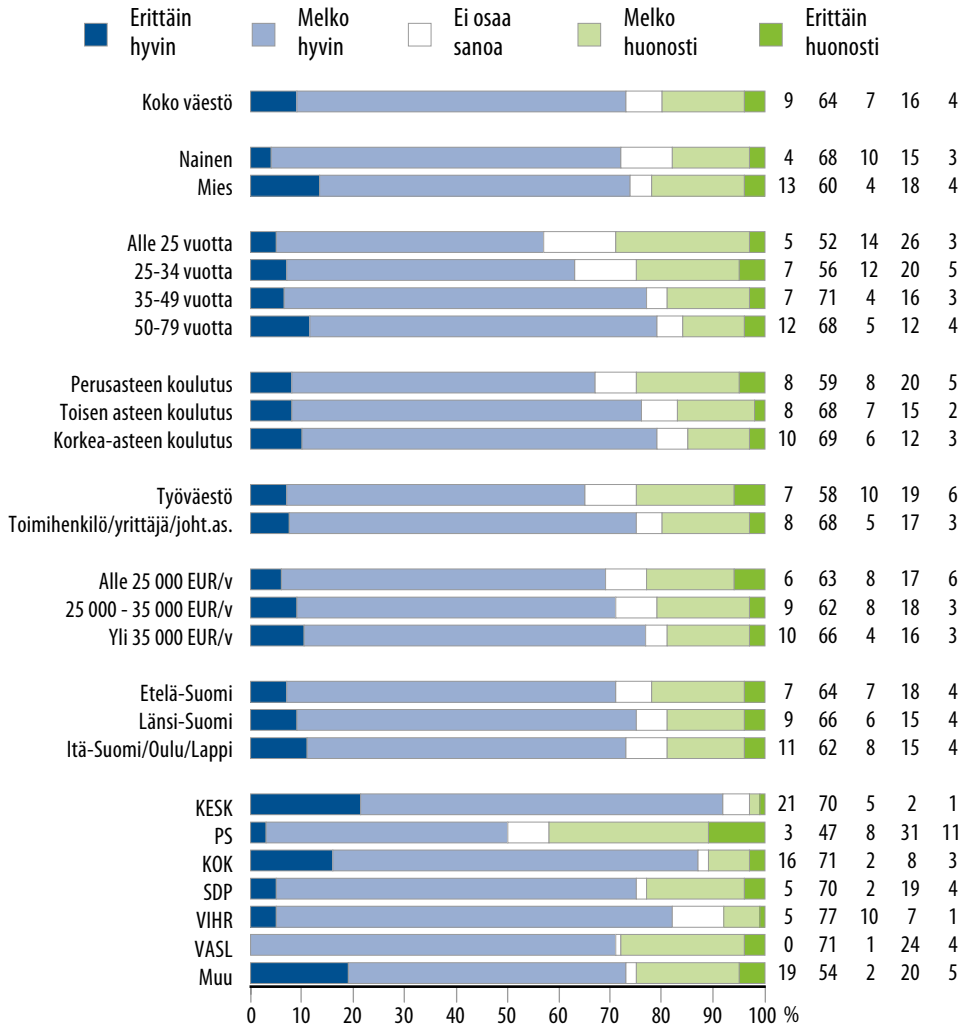
Maininnat yhteensä

- Maahamme kohdistuva terroriteko (54 %)
- Kansainvälisen rikollisuuden kasvu (42 %)
- Kansainvälisen talousjärjestelmän syvä, yleismaailmallinen kriisi (32 %)
- Ilmaston lämpenemisestä aiheutuva ympäristökatastrofi (29 %)
- Yhteiskunnan lamauttamiseen tähtäävä tiedonsiirtojärjestelmien vahingoittaminen (29 %)
- Yhteiskunnallisten ongelmien tai ympäristökatastrofin aiheuttama alueellinen kriisi lähellä Suomea (25 %)
- Aseellinen selkkäus Suomen lähialueilla (24 %)
- Ydinvoimaonnettomuus Suomessa tai sen lähialueilla (22 %)
- Aseellinen hyökkäys Suomeen (17 %)
- Venäjän sotilaalliset toimet Suomea vastaan (17 %)

(kuviot 44 ja 45)

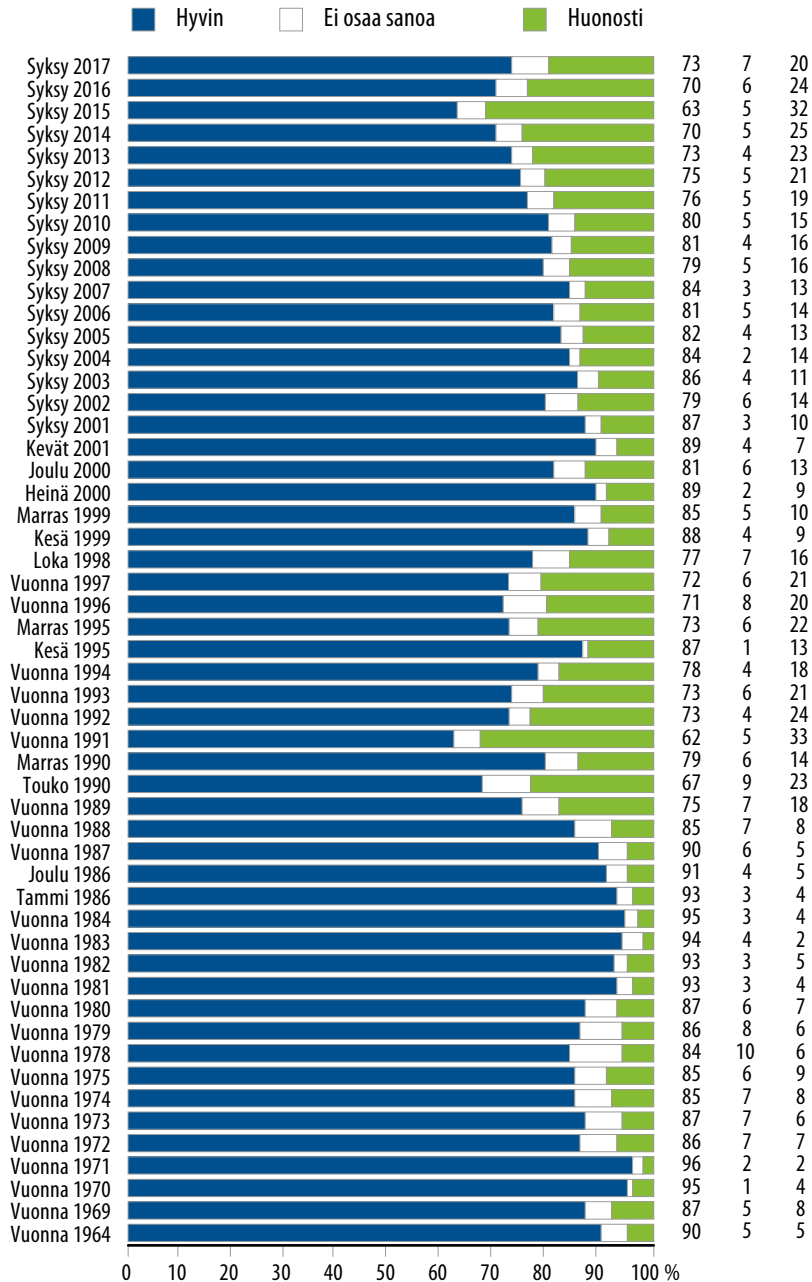
Kuvio 1. Suomen ulkopolitiikan hoito

"Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

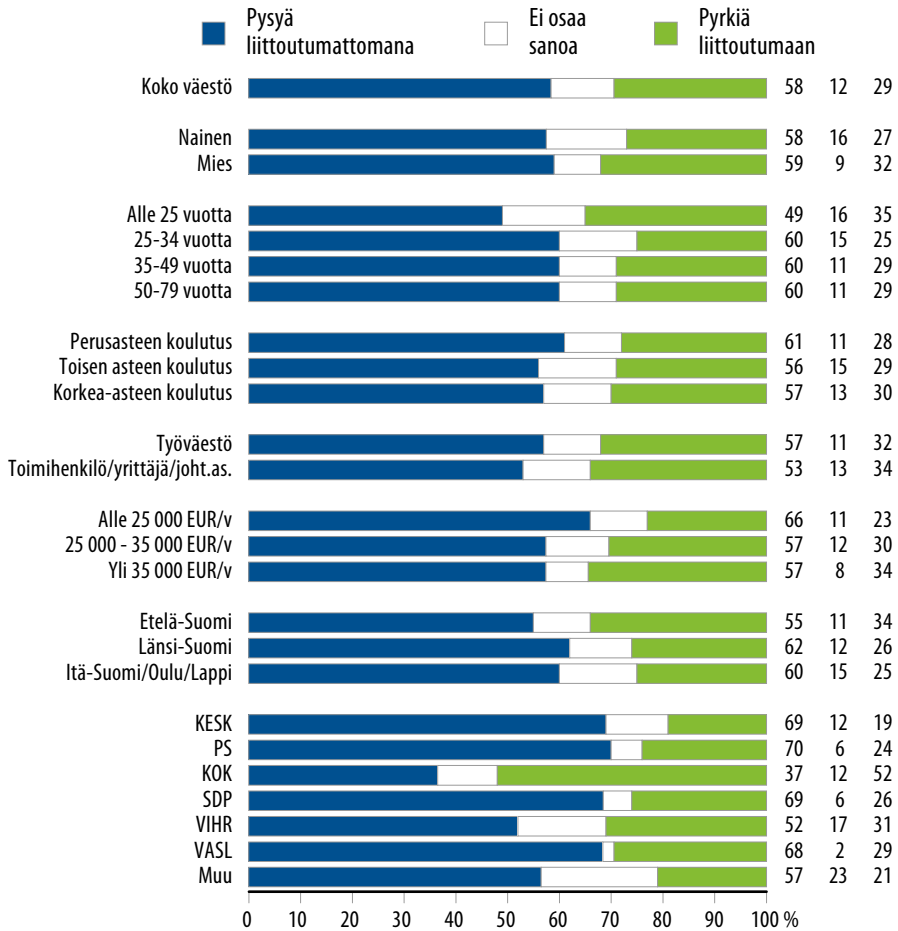
Kuvio 2. Suomen ulkopoliitiikan hoito

"Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopoliitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

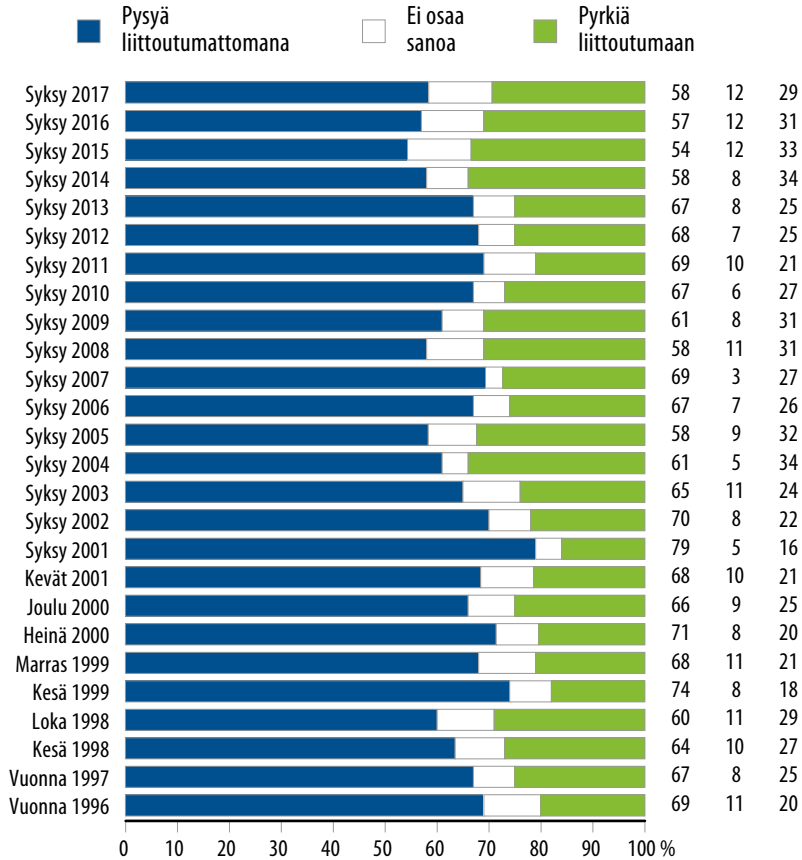
Kuvio 3. Sotilaallinen liittoutumattomuus vai liittoutuminen

"Pitäisikö Suomen mielestänne pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana vai pyrkiä liittoutumaan sotilaallisesti?"

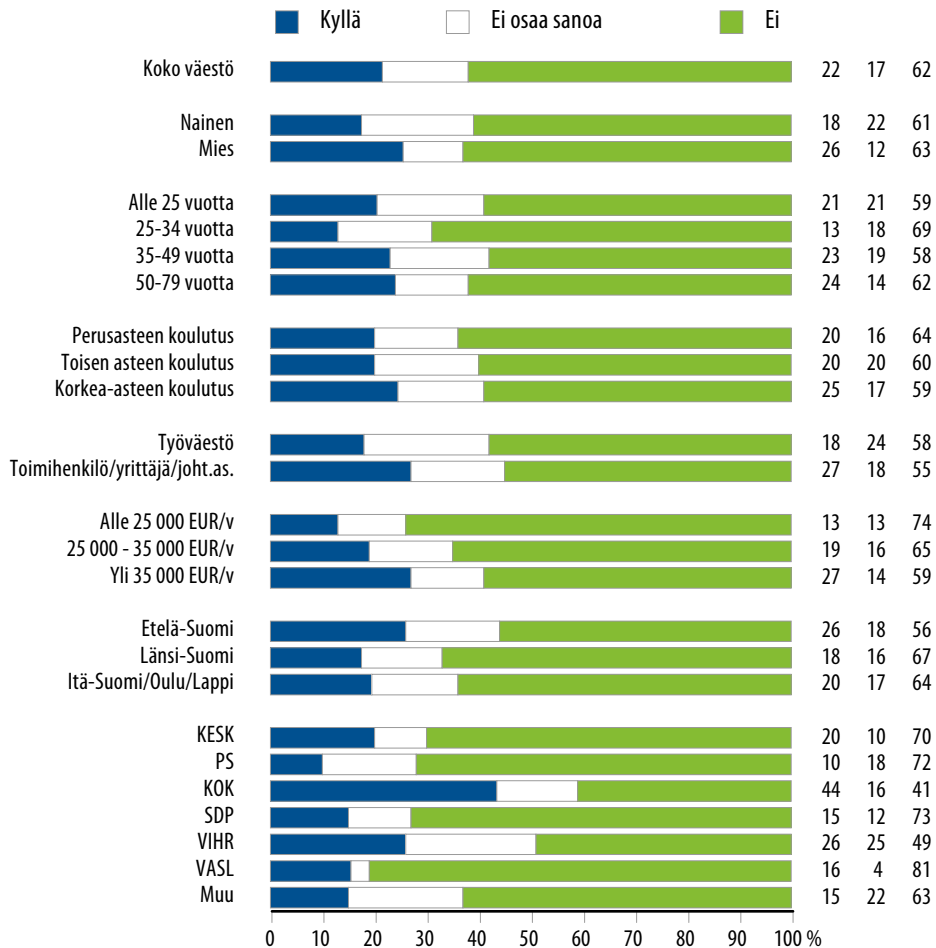
Kuvio 4. Sotilaallinen liittoutumattomuus vai liittoutuminen

"Pitäisikö Suomen mielestänne pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana vai pyrkiä liittoutumaan sotilaallisesti?"

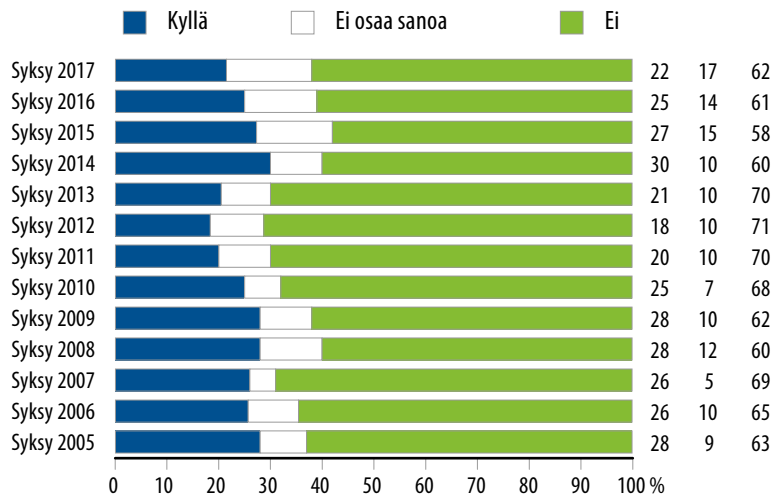
Kuvio 5. Suomen jäsenyys Natossa

"Pitäisikö Suomen mielestänne pyrkiä Naton jäseneksi?"

Kuvio 6. Suomen jäsenyys Natossa

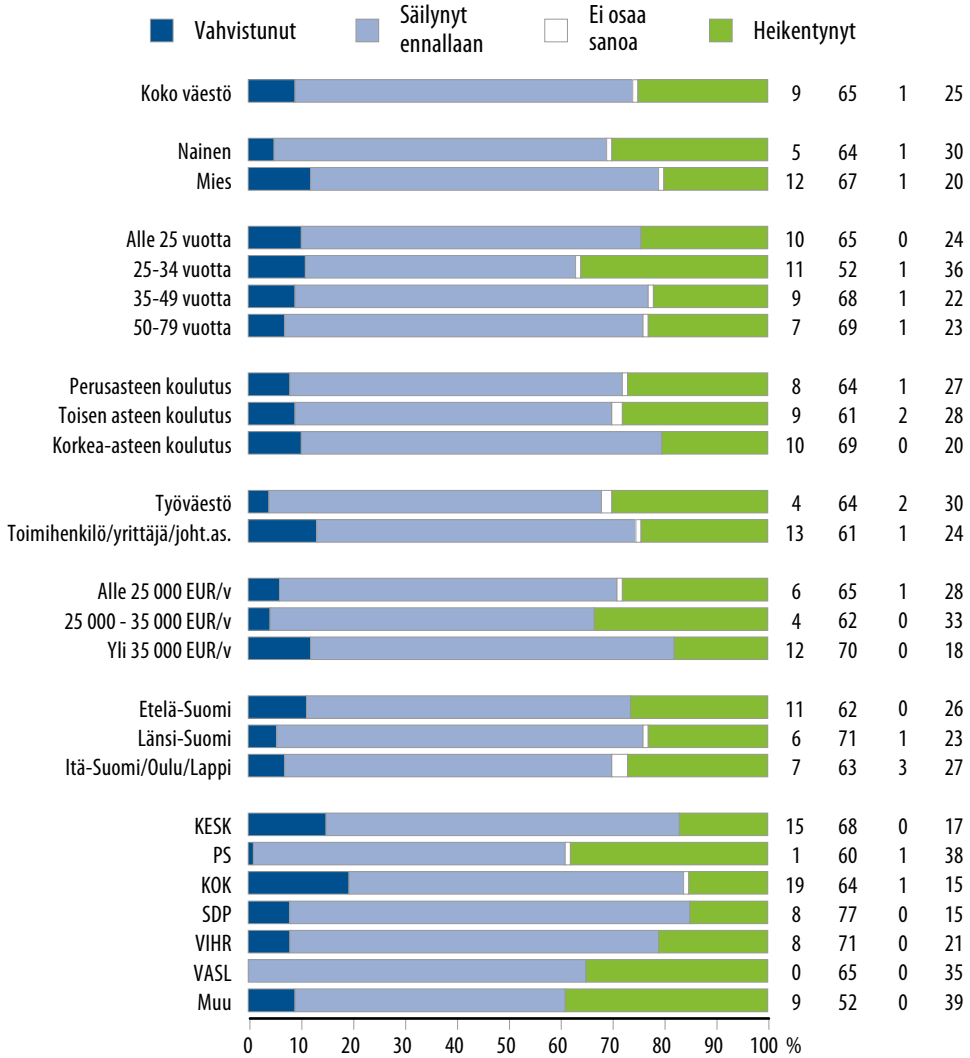
"Pitäisikö Suomen mielestänne pyrkiä Naton jäseneksi?"

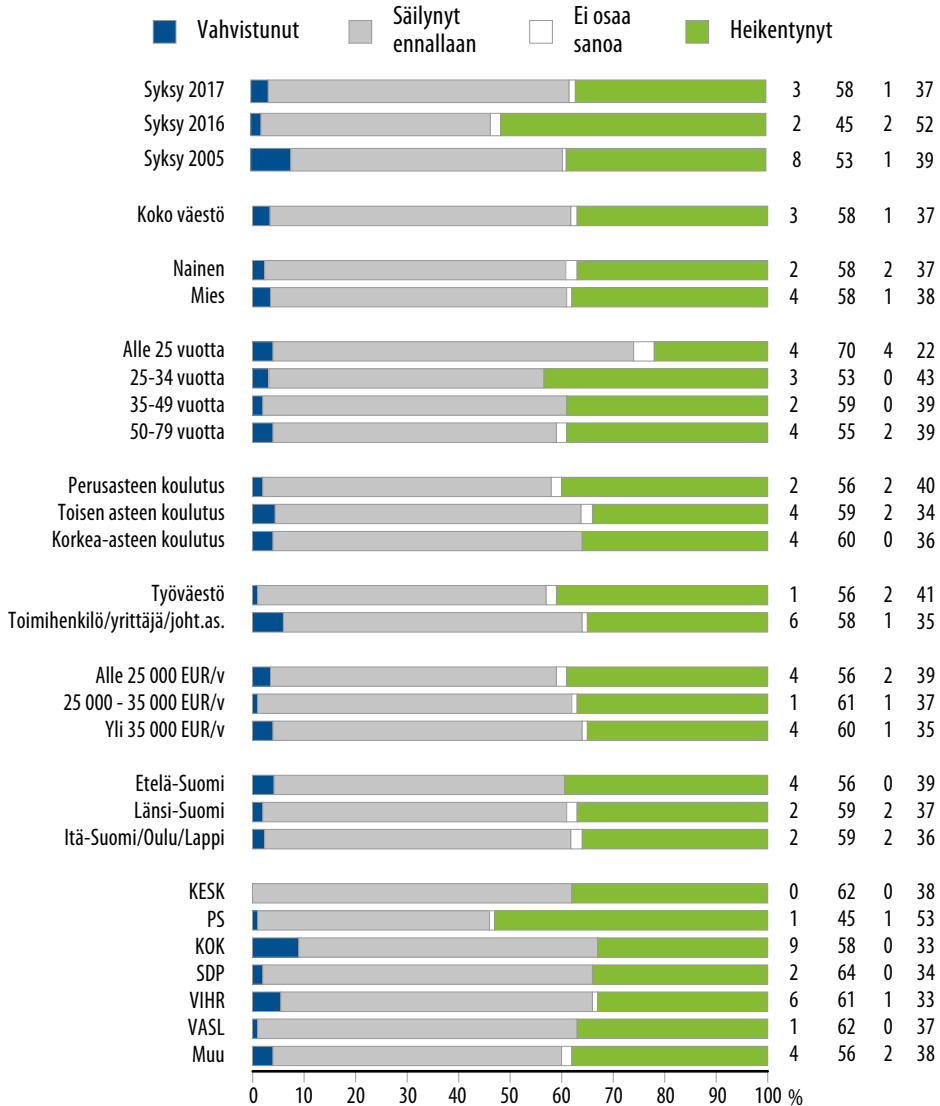
Kuvio 7. Luottamus Suomen tulevaisuuteen

"Millaista luottamusta tunnette Suomen tulevaisuuteen? Onko luottamuksenne vahvistunut, heikentynyt vai säilynyt ennallaan?"

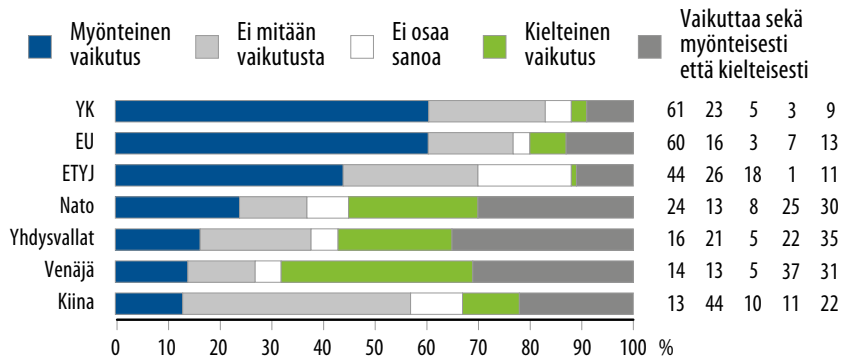
Kuvio 8. Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen

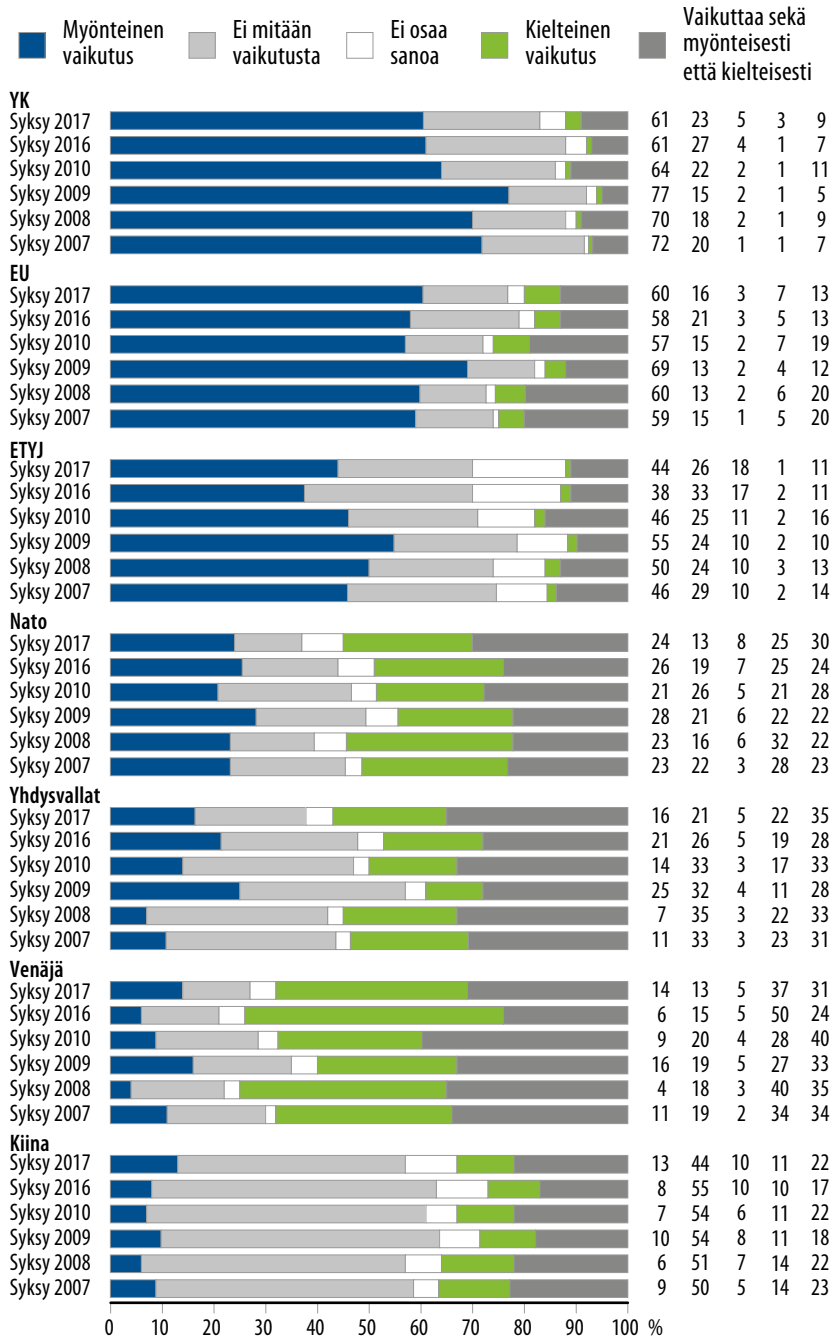
"Millaista luottamusta tunnette Euroopan unionin tulevaisuuteen? Onko luottamuksenne vahvistunut, heikentynyt vai säilynyt ennallaan?"

Kuvio 9. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen

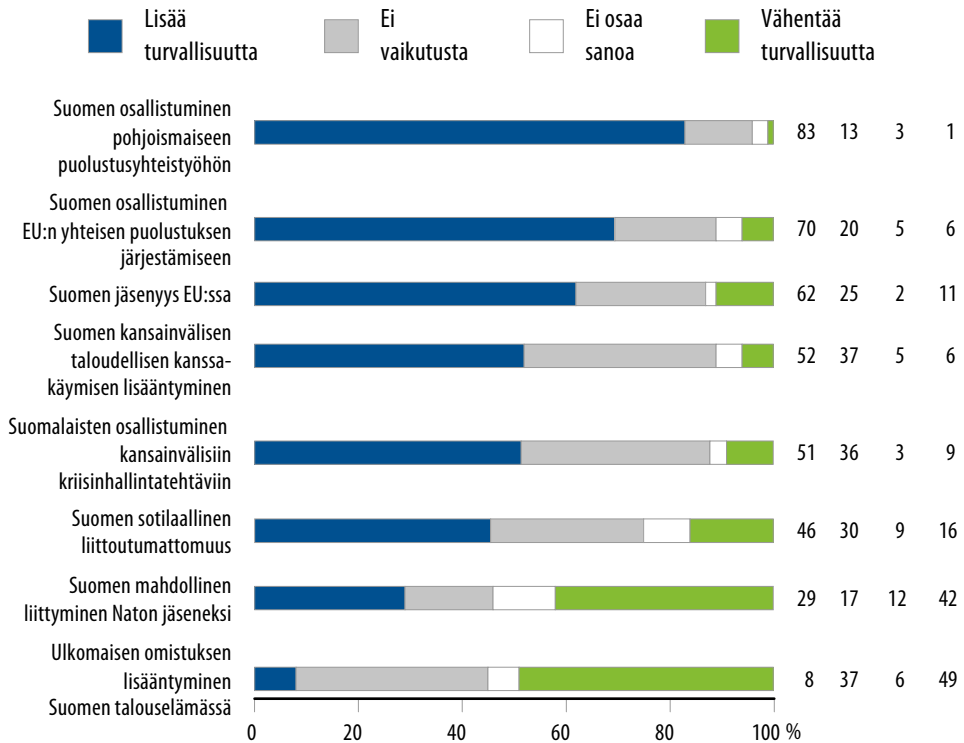
"Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"

Kuvio 10. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen*"Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"*

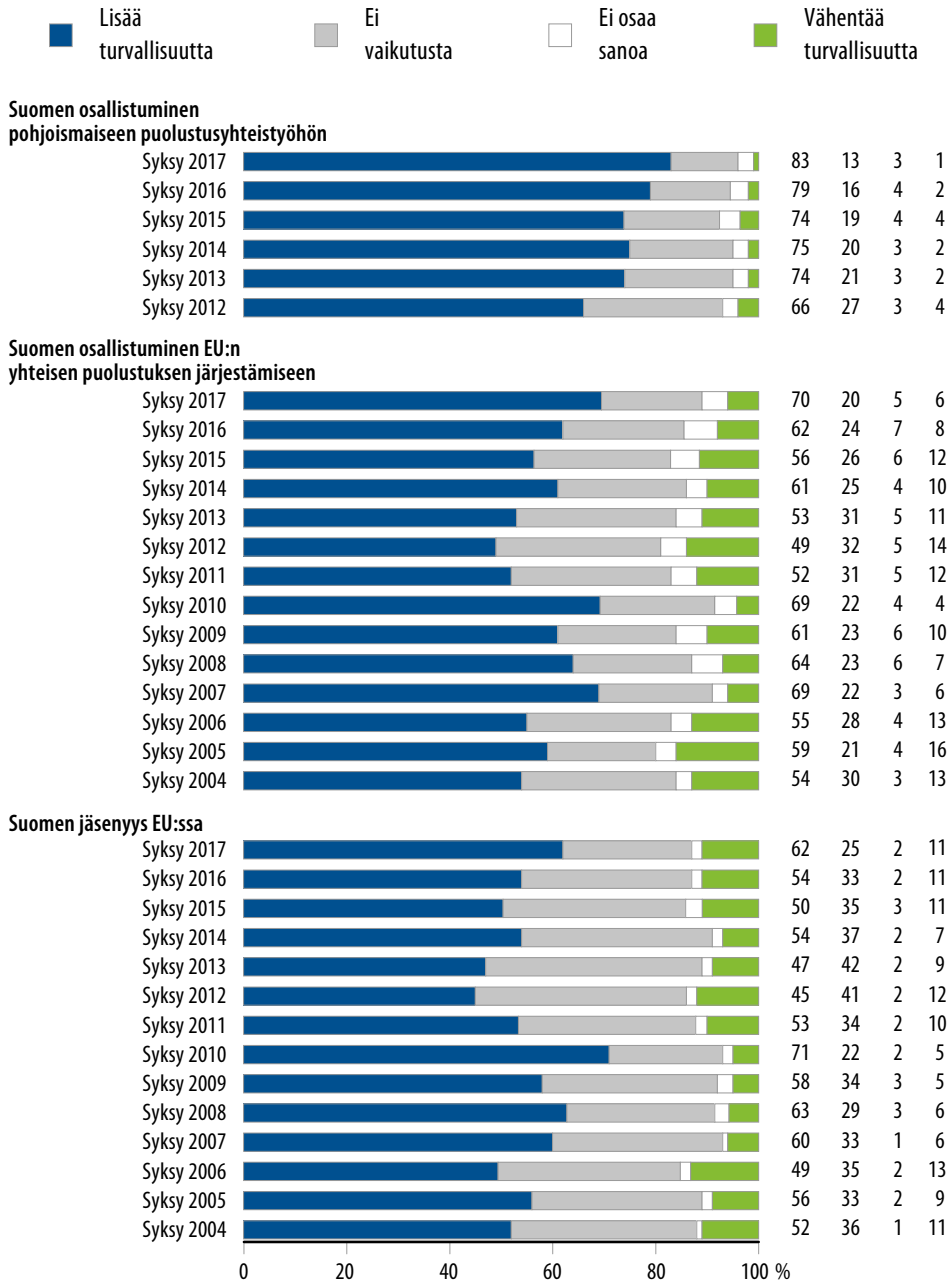
Kuvio 11. Turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä

"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"

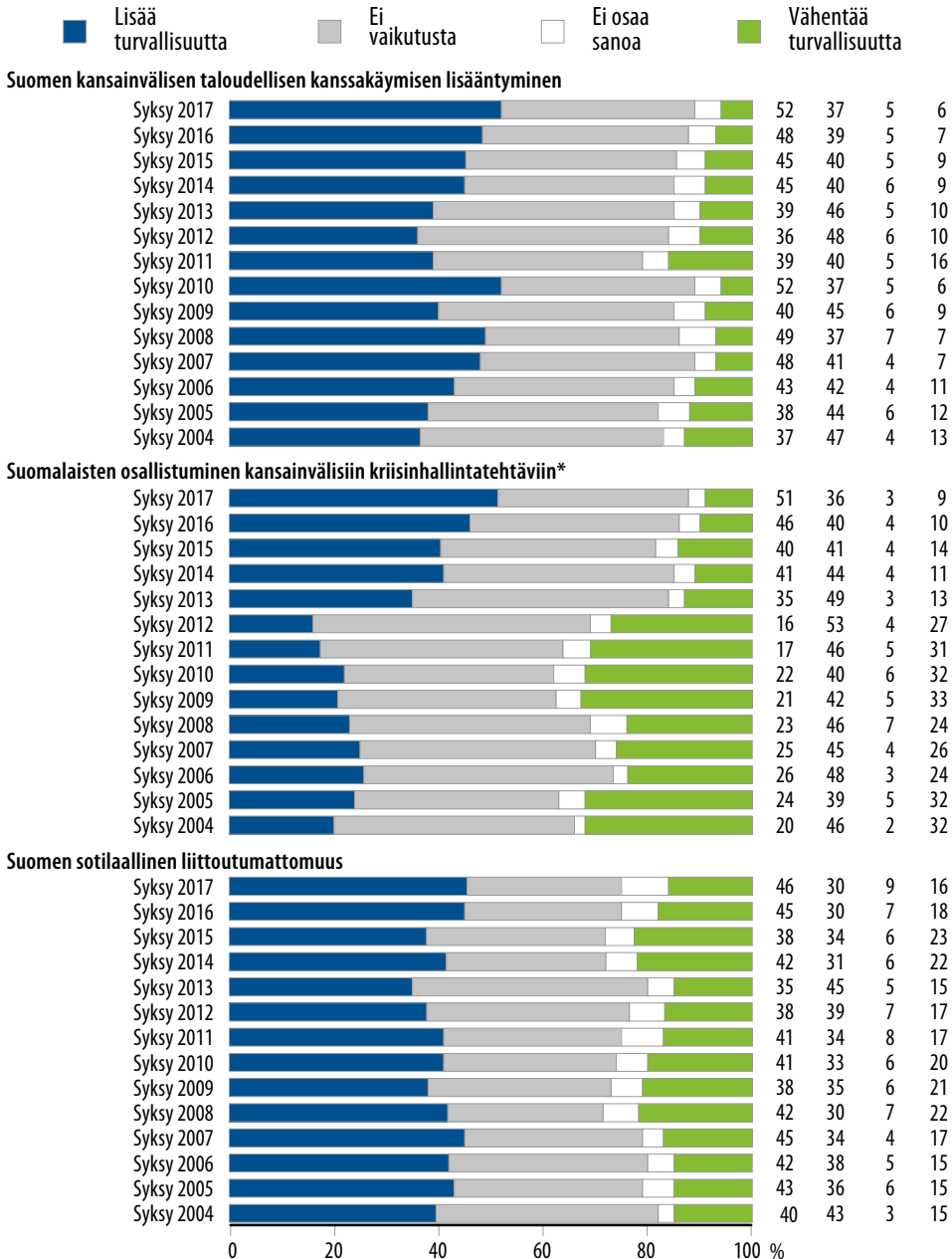
Kuvio 12. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (I)

"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"

Kuvio 13. Turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä (II)

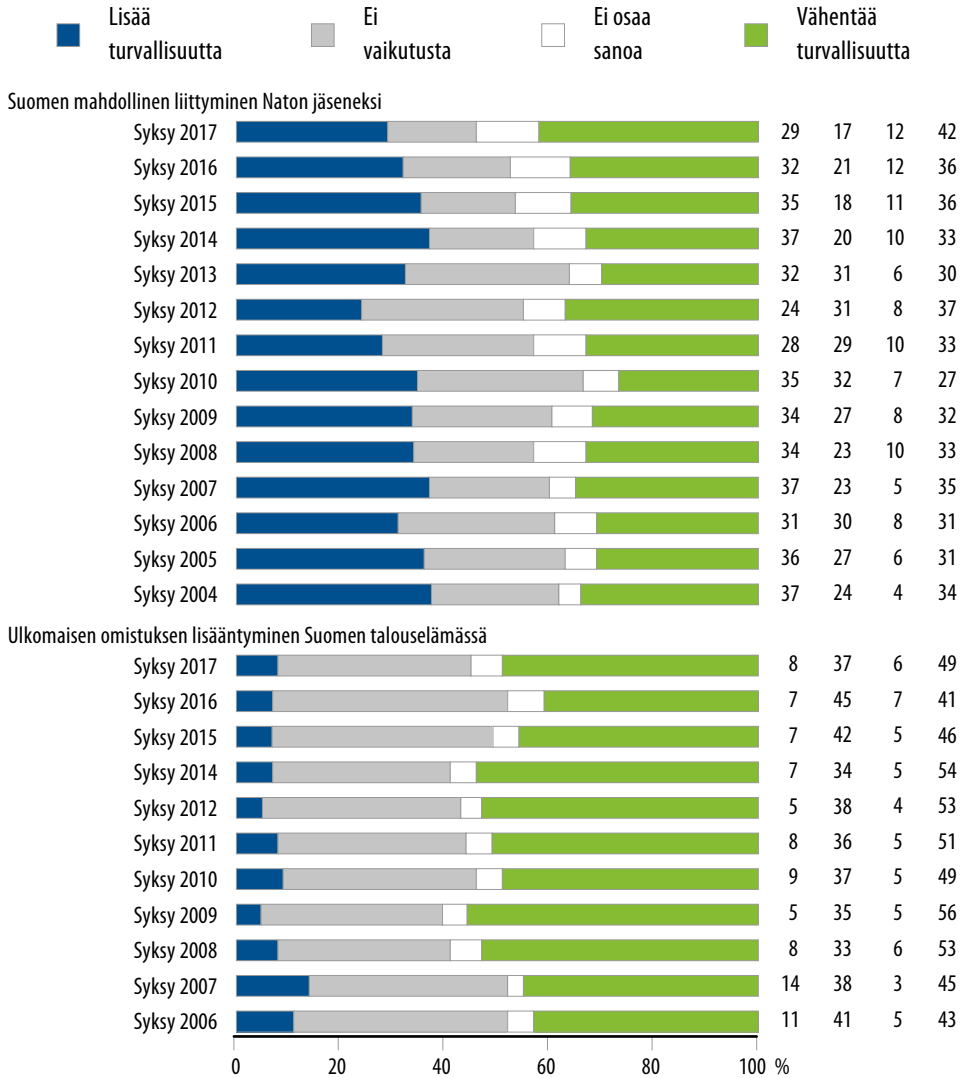
"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"

*) v. 2004–2012 Suomalaisten osallistuminen kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla

Kuvio 14. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (III)

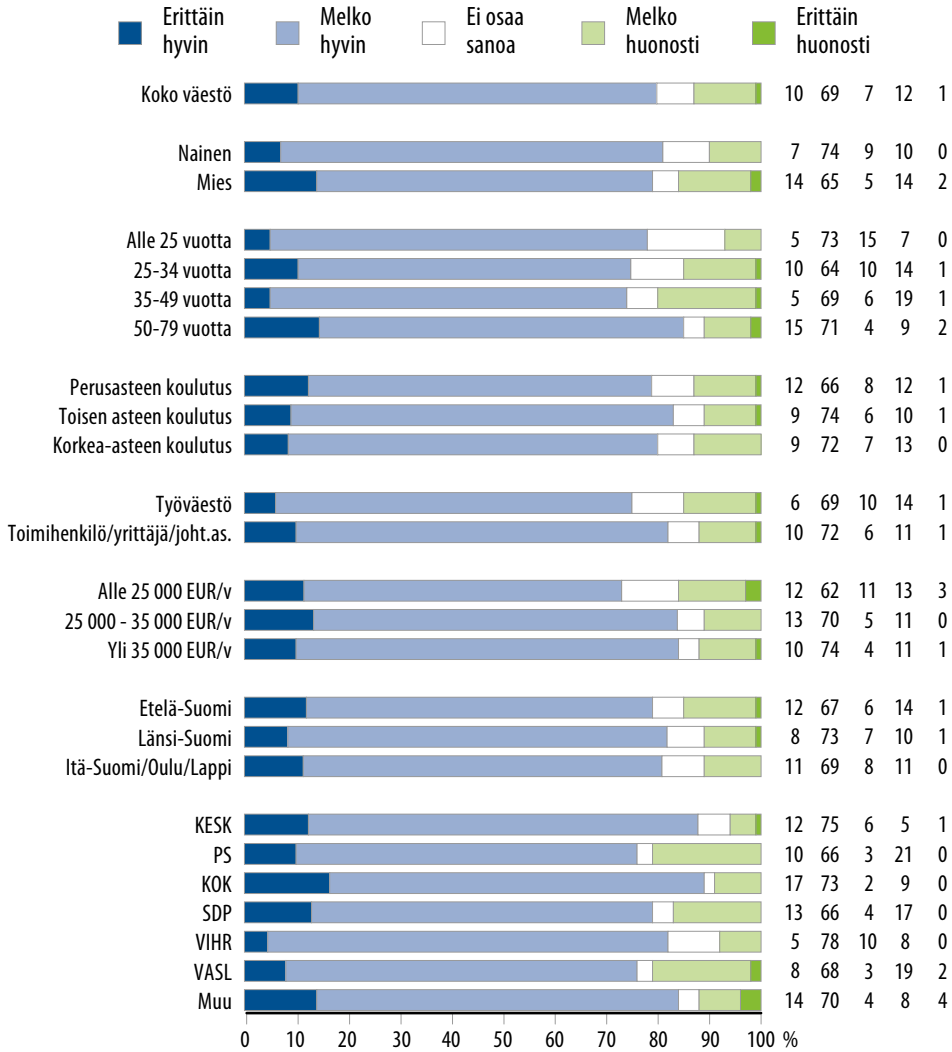
"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"

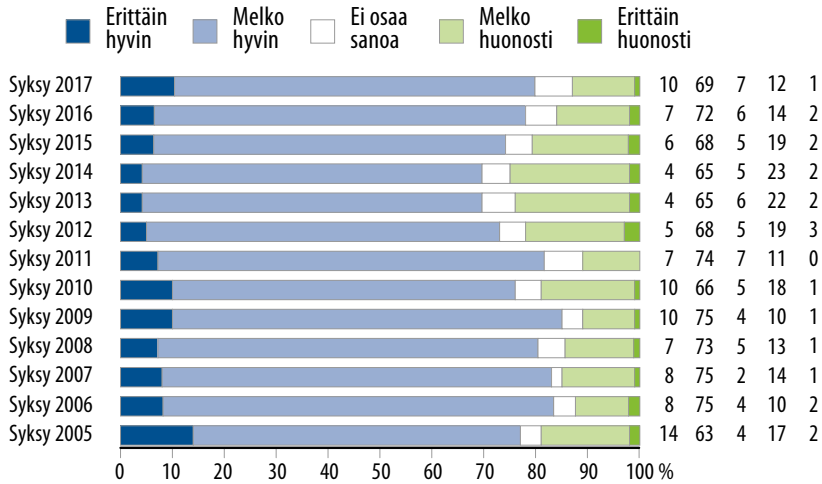

Kuvio 15. Puolustuspolitiikan hoito

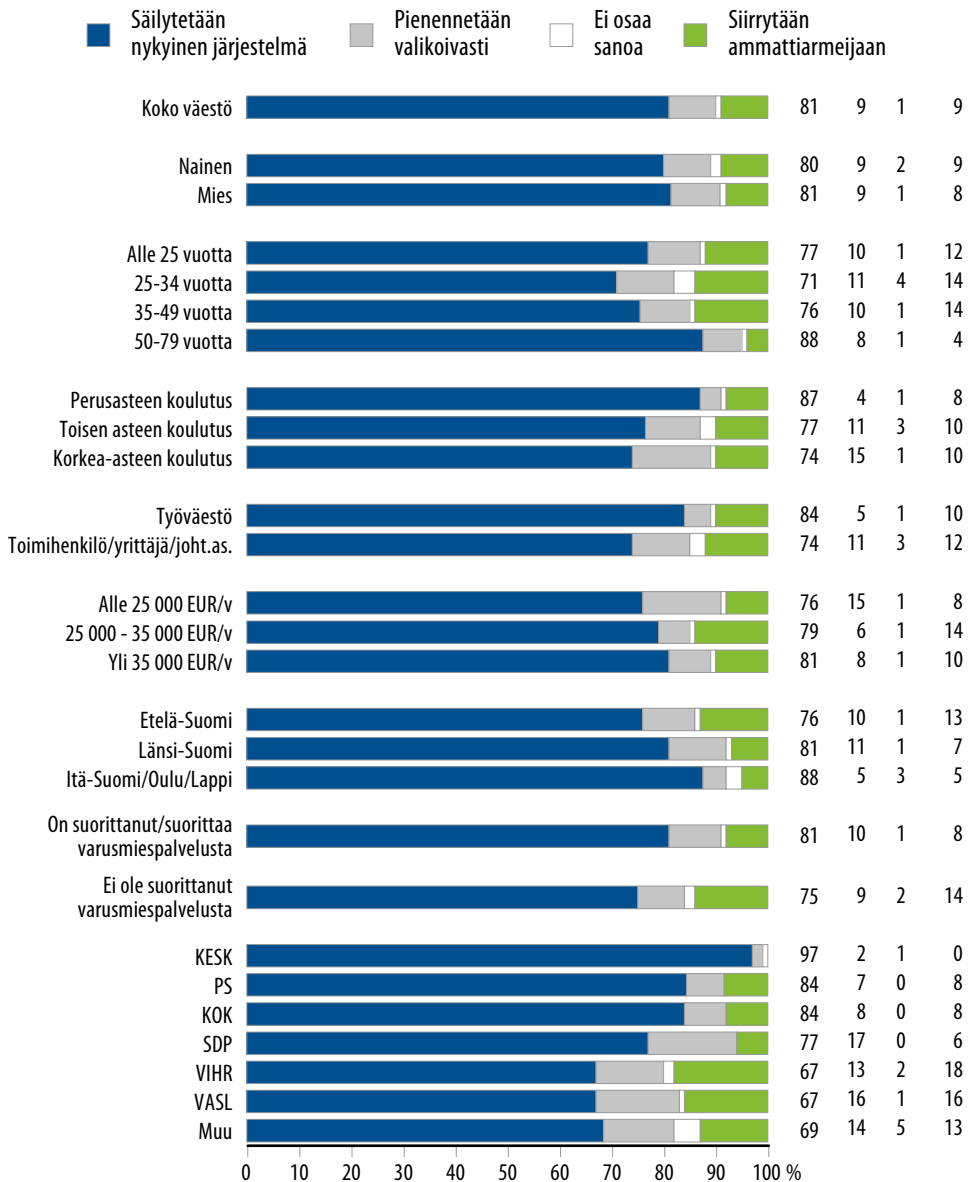
"Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

Kuvio 16. Puolustuspolitiikan hoito*"Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"*

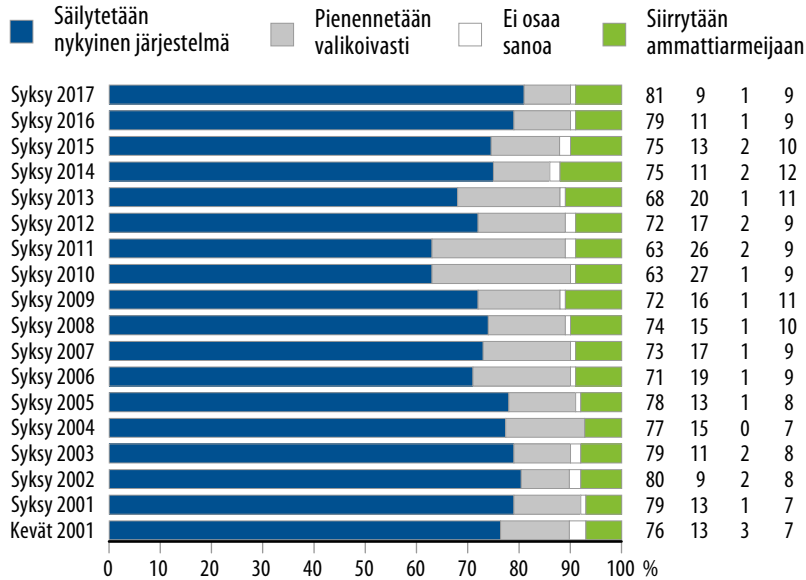
Kuvio 17. Yleinen asevelvollisuus

"Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja jolloin reservin määrä supistuisi, vai kokonaan siirtyä palkattuun, henkilömäärältään pienempään ammattiarmeijaan?"

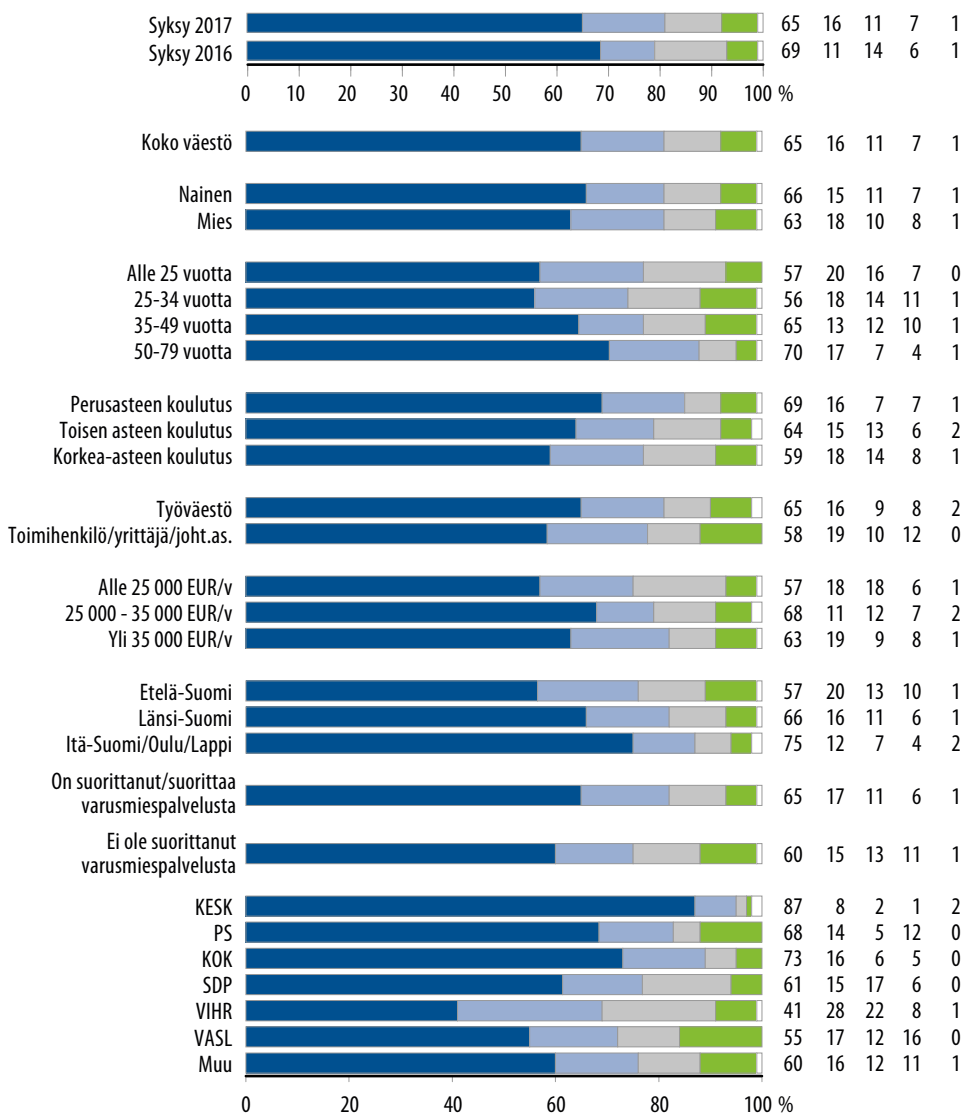
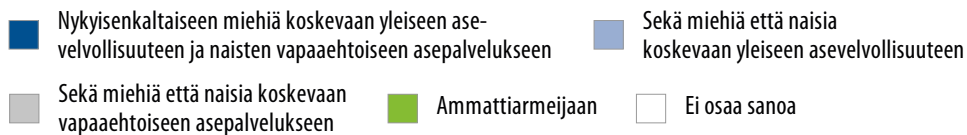
Kuvio 18. Yleinen asevelvollisuus

"Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja jolloin reservin määrä supistuisi, vai kokonaan siirtyä palkattuun, henkilömäärältään pienempään ammattiarmeijaan?"

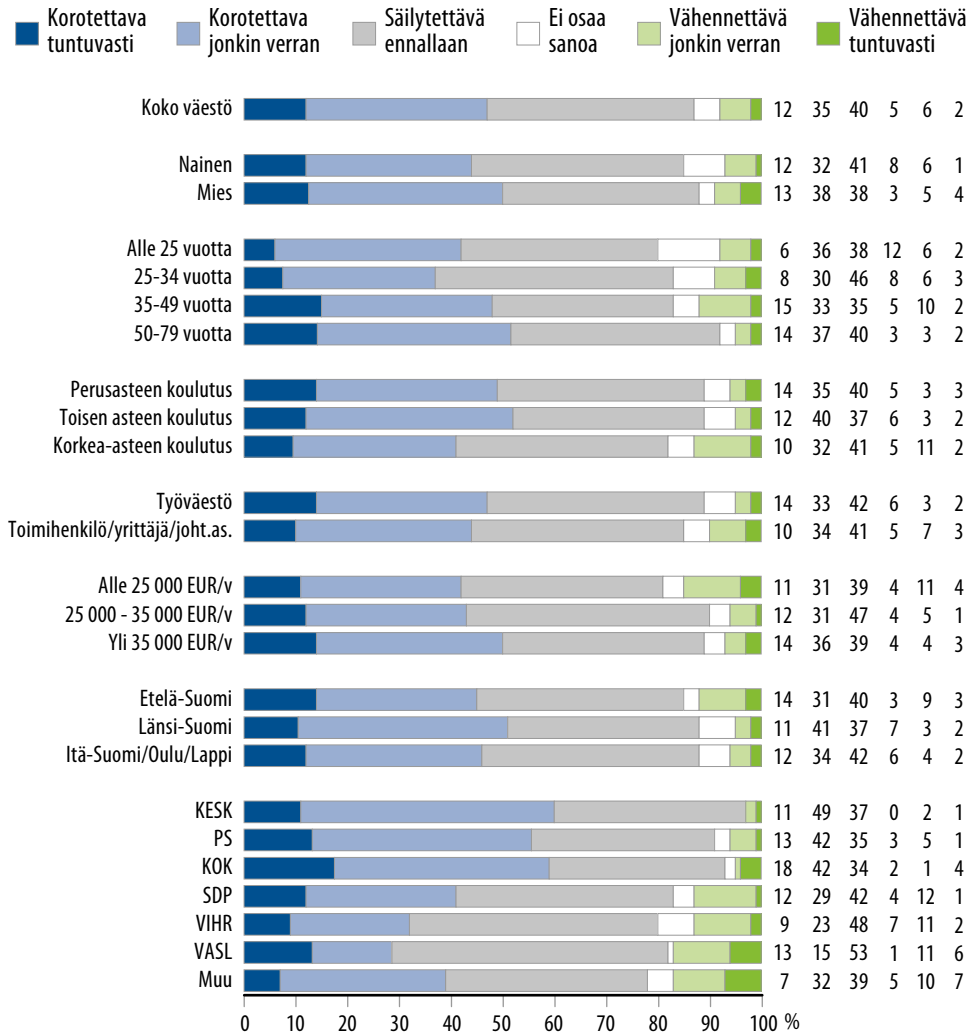
Kuvio 19. Suomen puolustusjärjestelmä

"Pitäisikö Suomen puolustusjärjestelmän mielestänne perustua..."

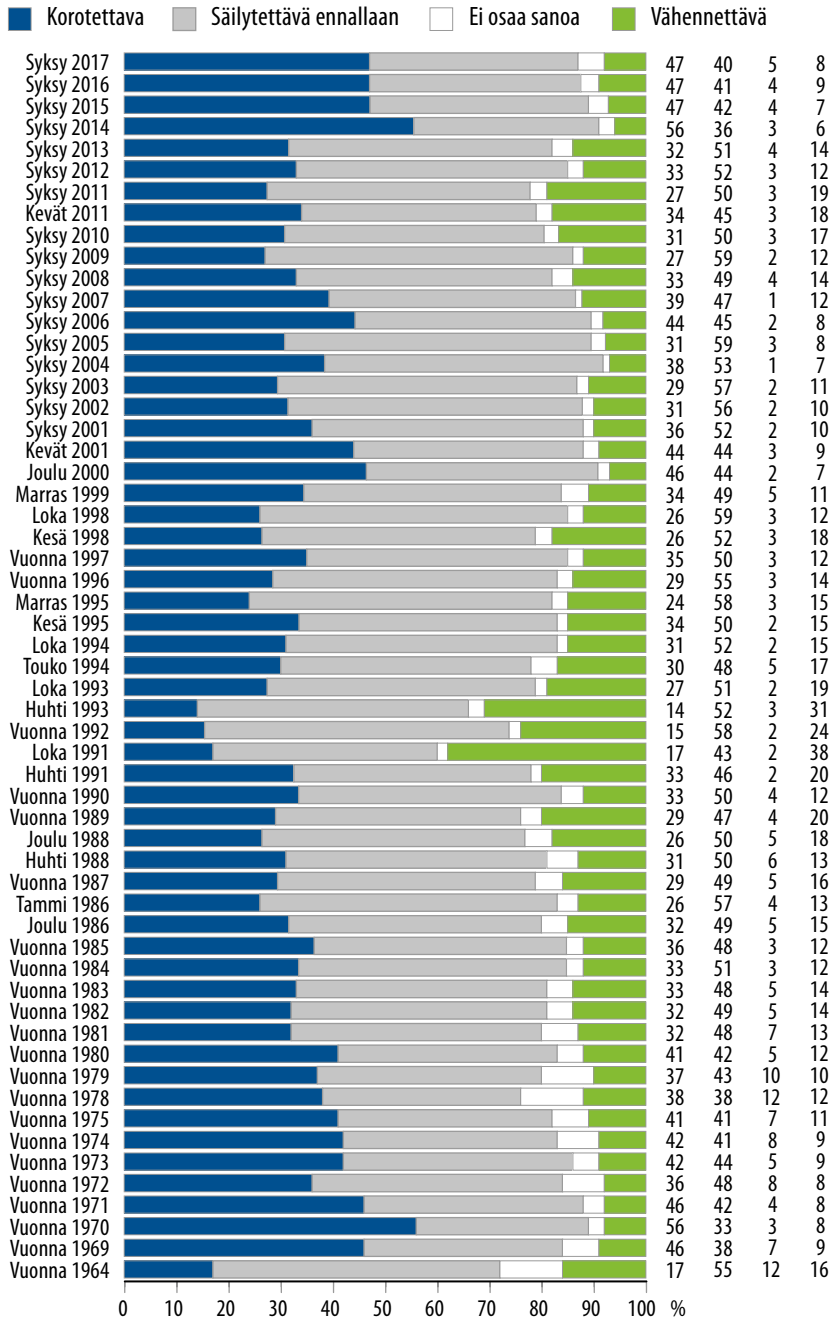
Kuvio 20. Puolustusmäärärahat

"Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?"

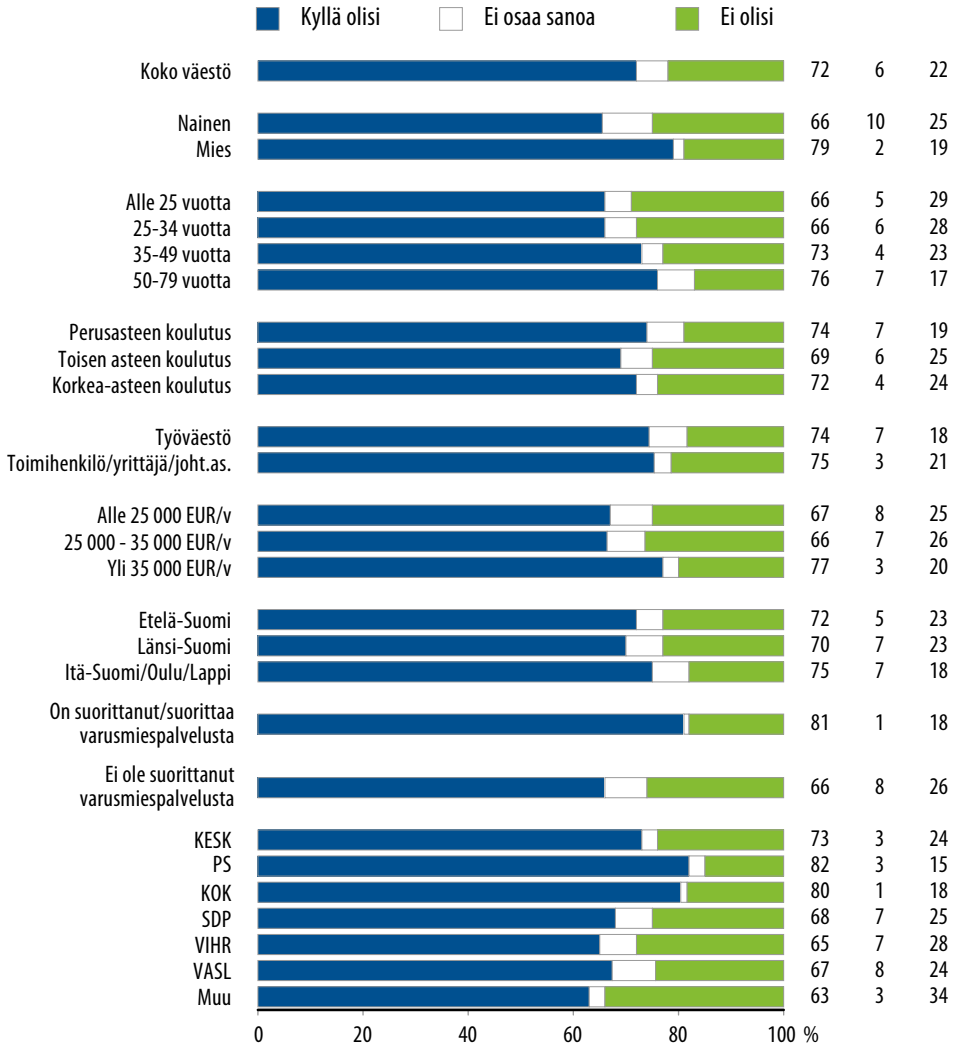
Kuvio 21. Puolustusmäärärahat

"Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?"

Kuvio 22. Maanpuolustustahto

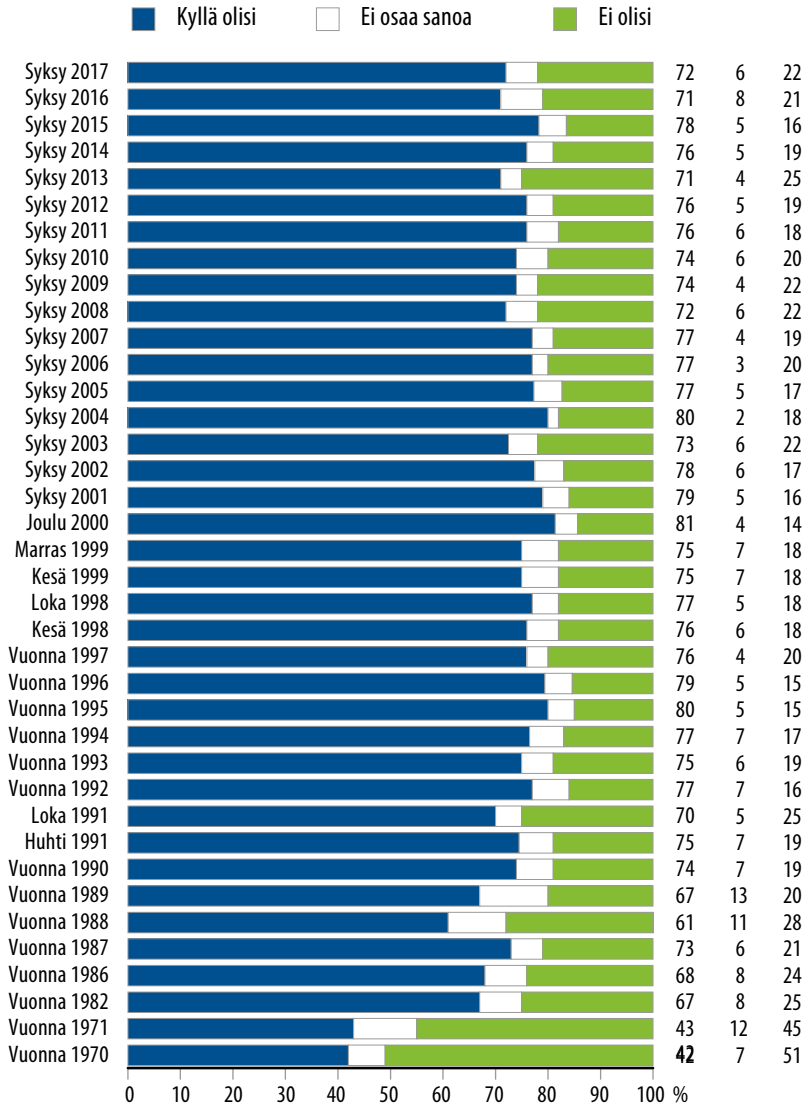
"Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

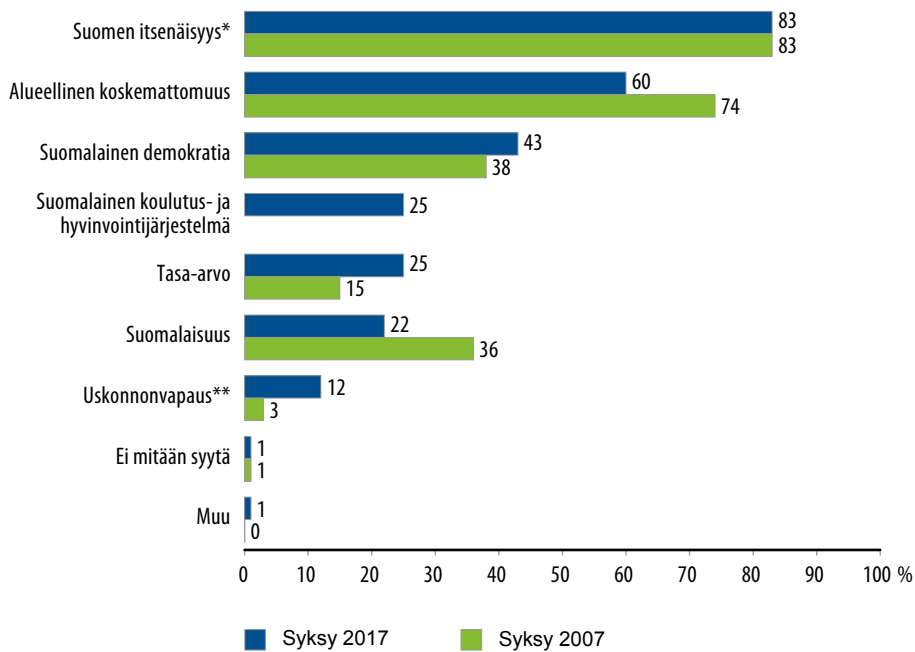
Kuvio 23. Maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

Kuvio 24. Miksi Suomea pitäisi puolustaa

"Mitkä seuraavista tekijöistä ovat mielestänne niin tärkeitä, että Suomea tulee puolustaa tarvittaessa aseellisesti? Mainitkaa mielestänne kolme tärkeintä tekijää"

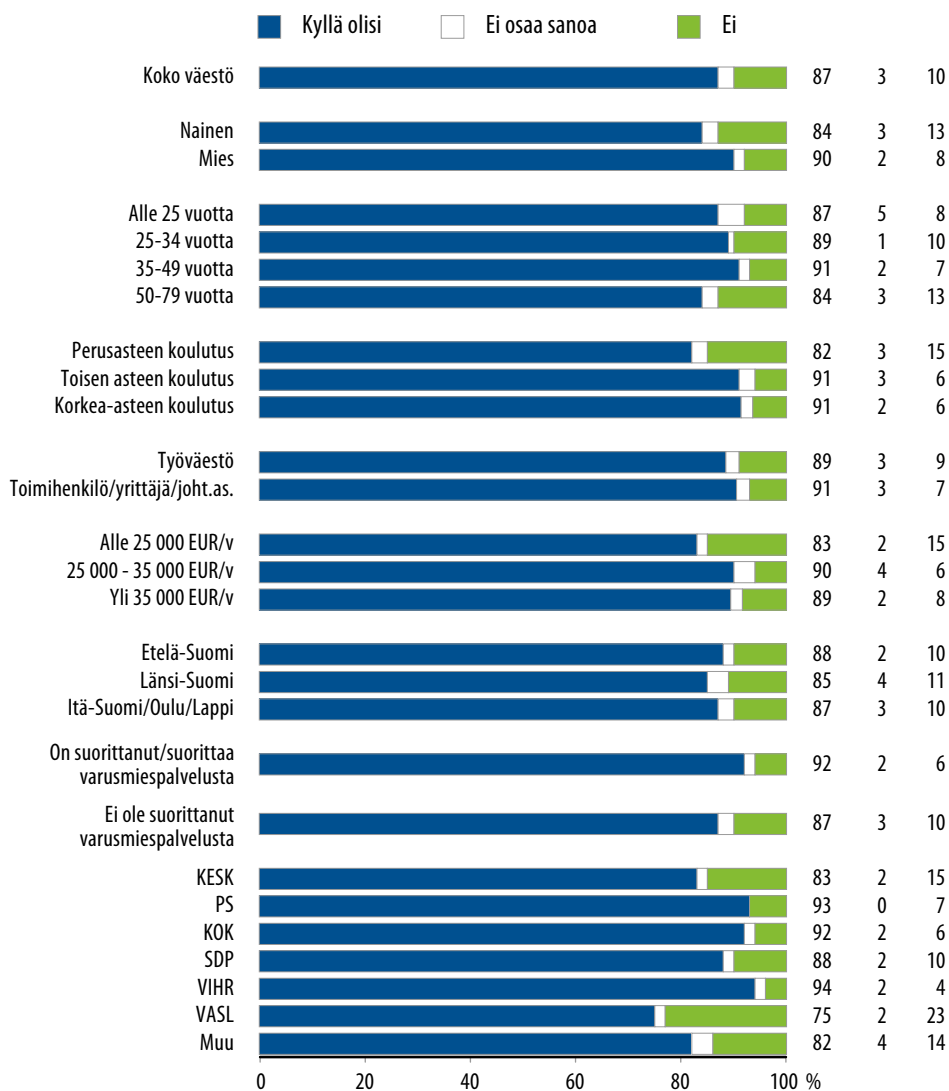

*) v. 2007 Suomen itsenäisyys ja itsemääräämisoikeus

**) v. 2007 Uskonto

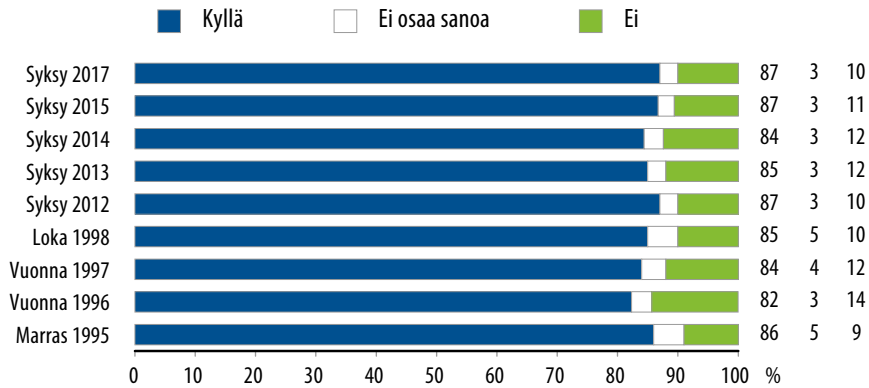
Kuvio 25. Henkilökohtainen maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?"

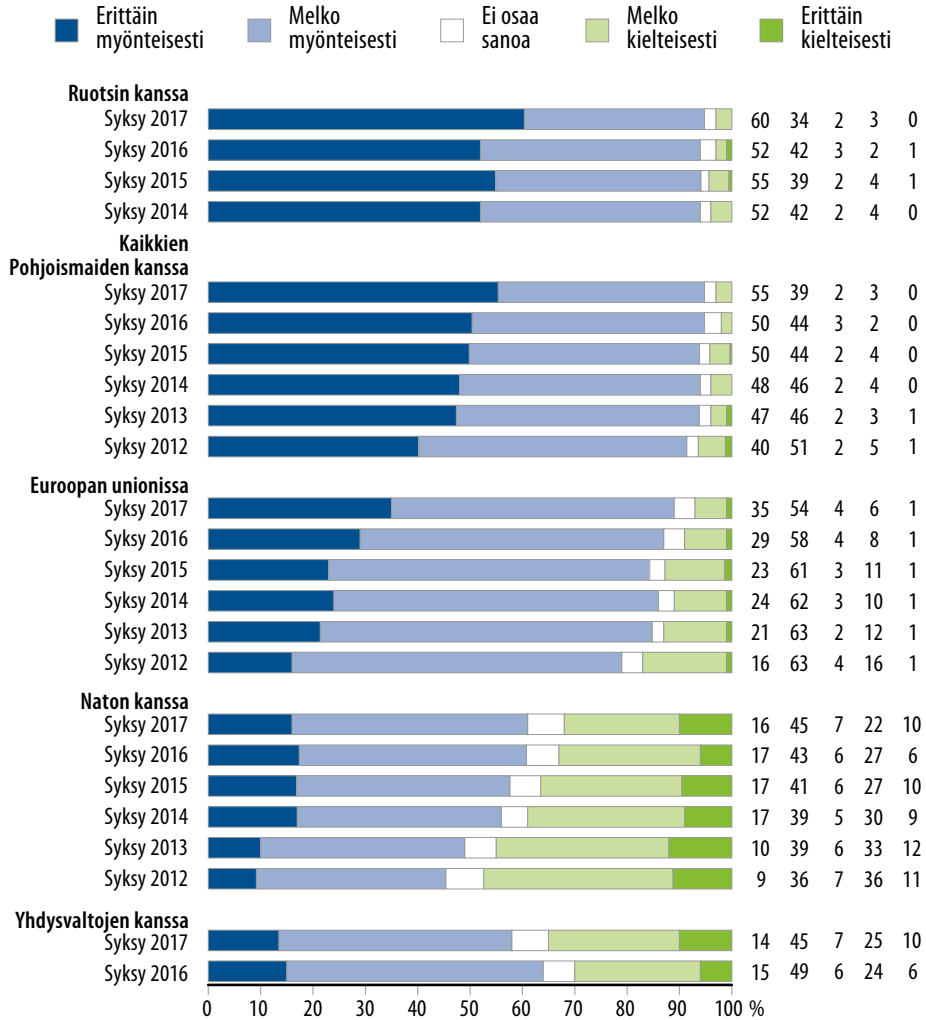
Kuvio 26. Henkilökohtainen maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?"

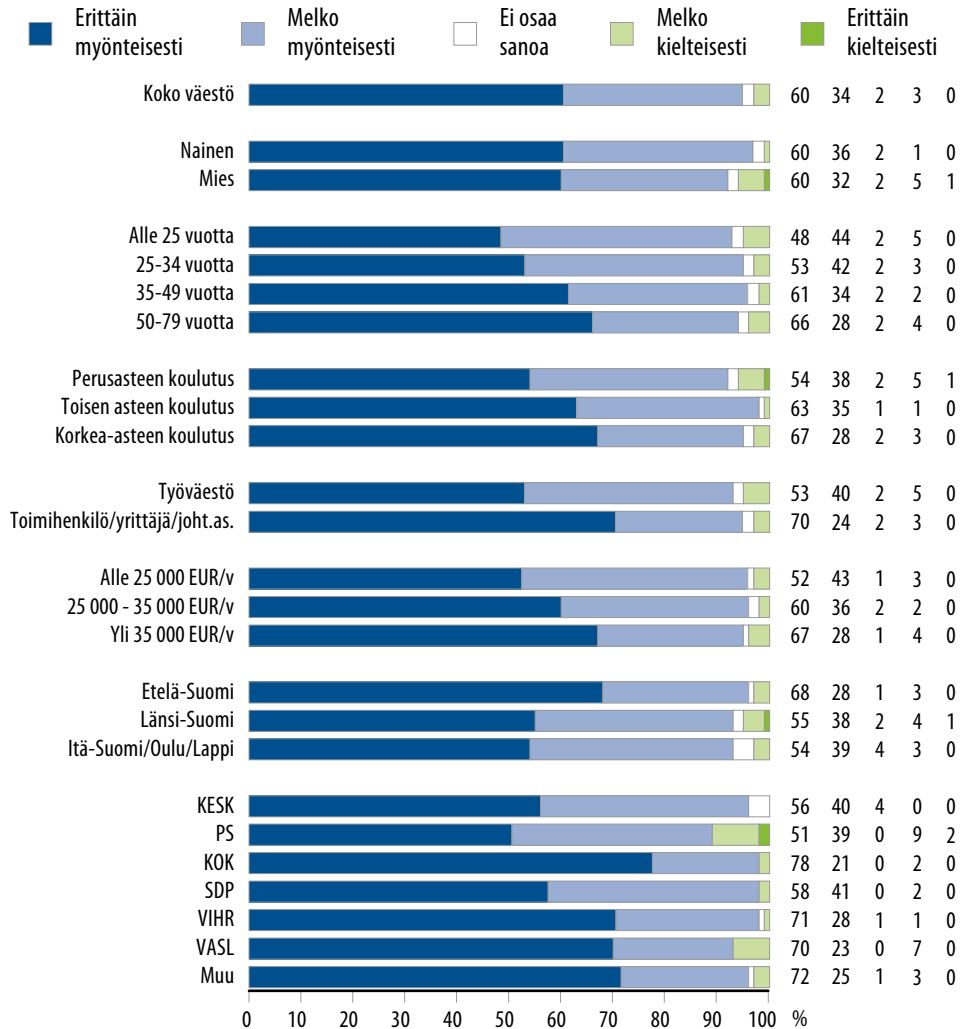
Kuvio 27. Sotilaallinen yhteistyö

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin, muiden Pohjoismaiden, Naton ja Yhdysvaltojen kanssa sekä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

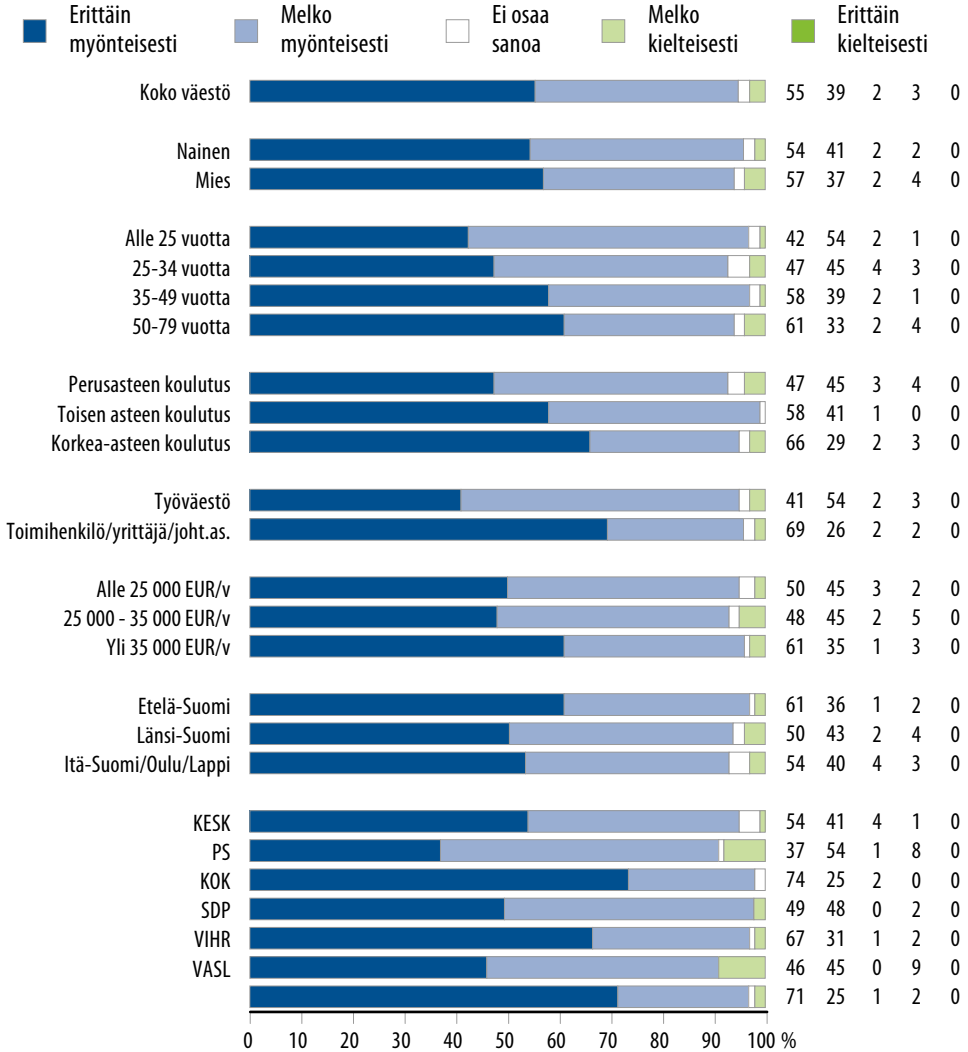
Kuvio 28. Sotilaallinen yhteistyö Ruotsin kanssa

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

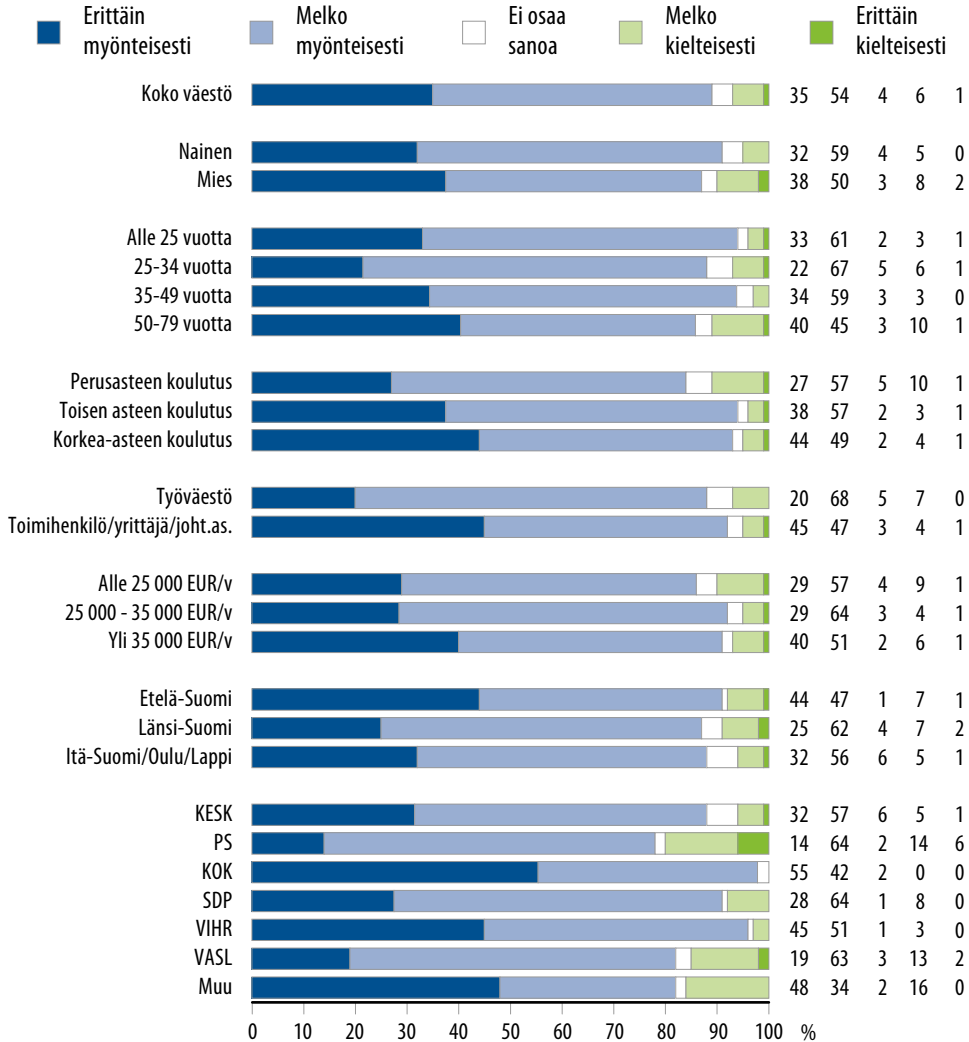
Kuvio 29. Sotilaallinen yhteistyö kaikkien Pohjoismaiden kanssa

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä kaikkien Pohjoismaiden kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

Kuvio 30. Sotilaallinen yhteistyö Euroopan unionissa

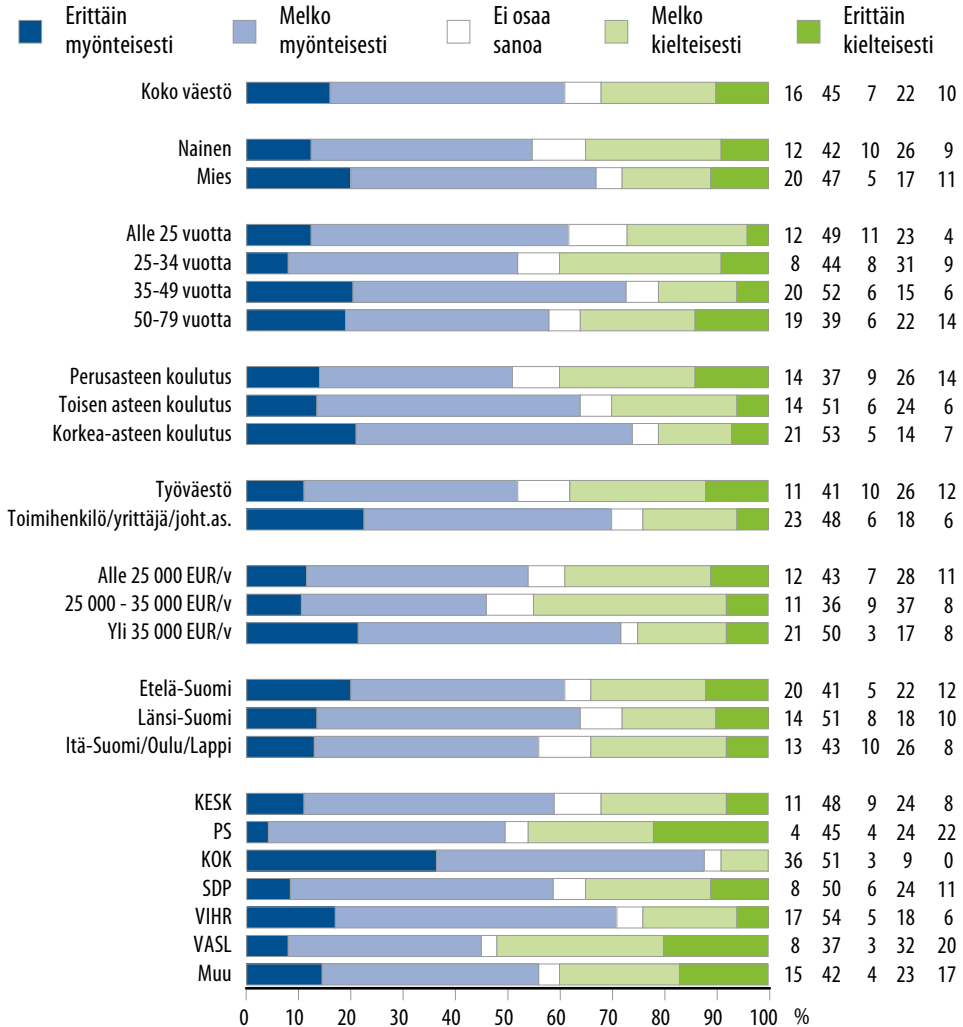
"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

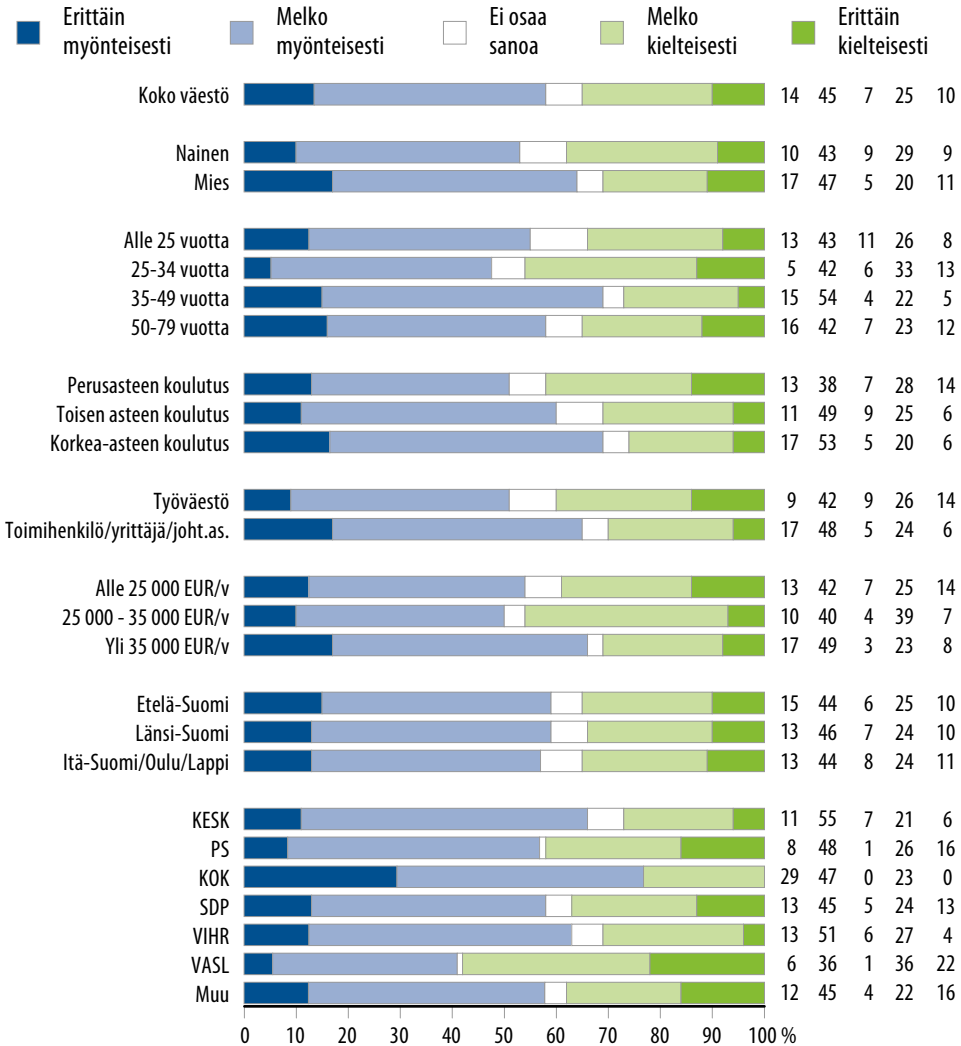
Kuvio 31. Sotilaallinen yhteistyö Naton kanssa

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Naton kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

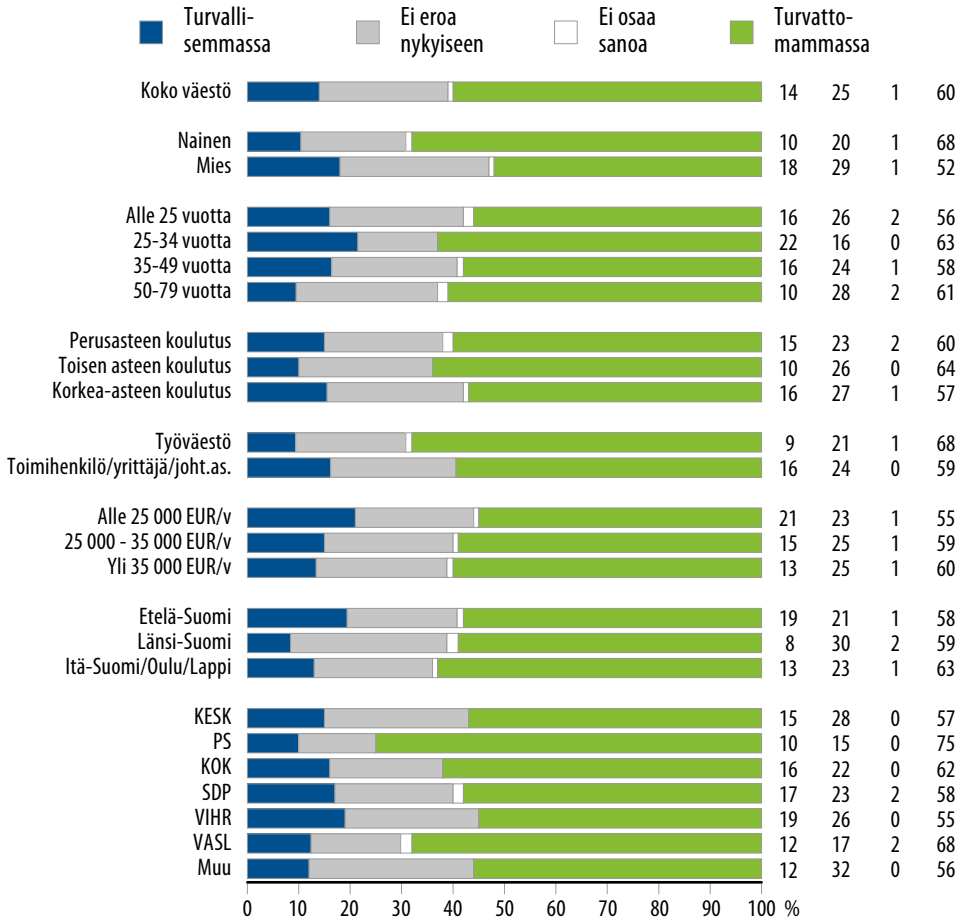
Kuvio 32. Sotilaallinen yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

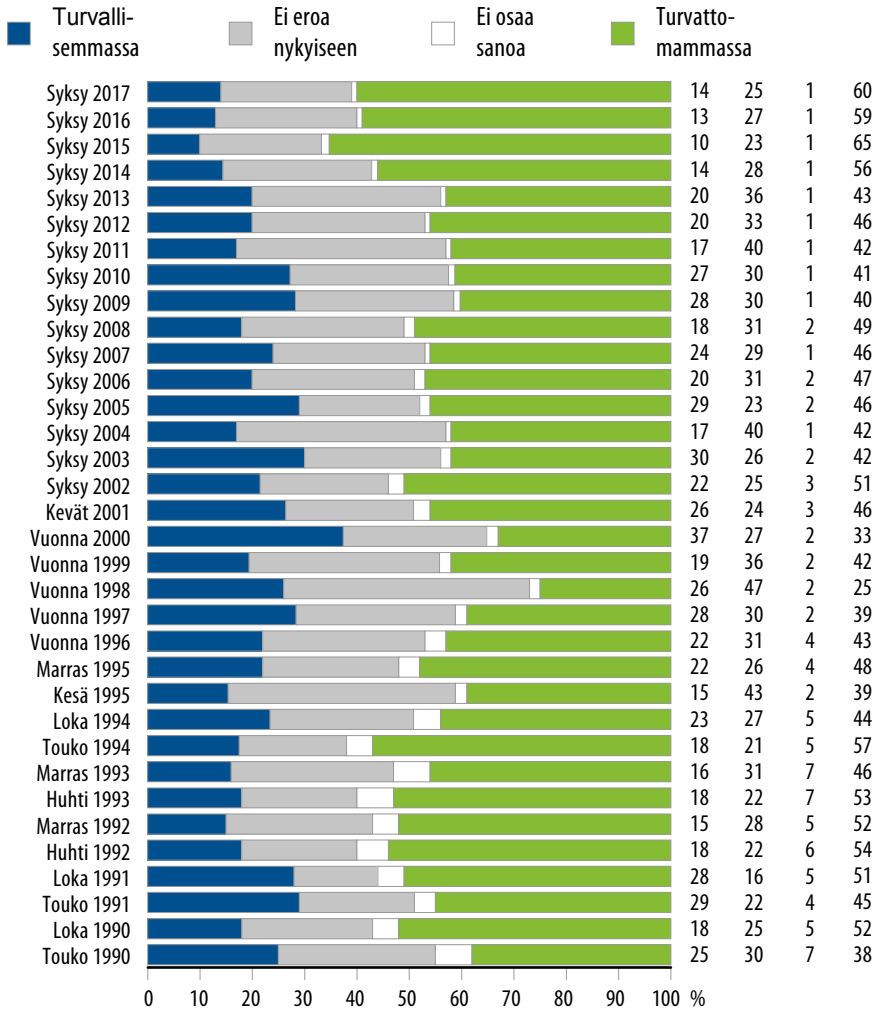
Kuvio 33. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus

"Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?"

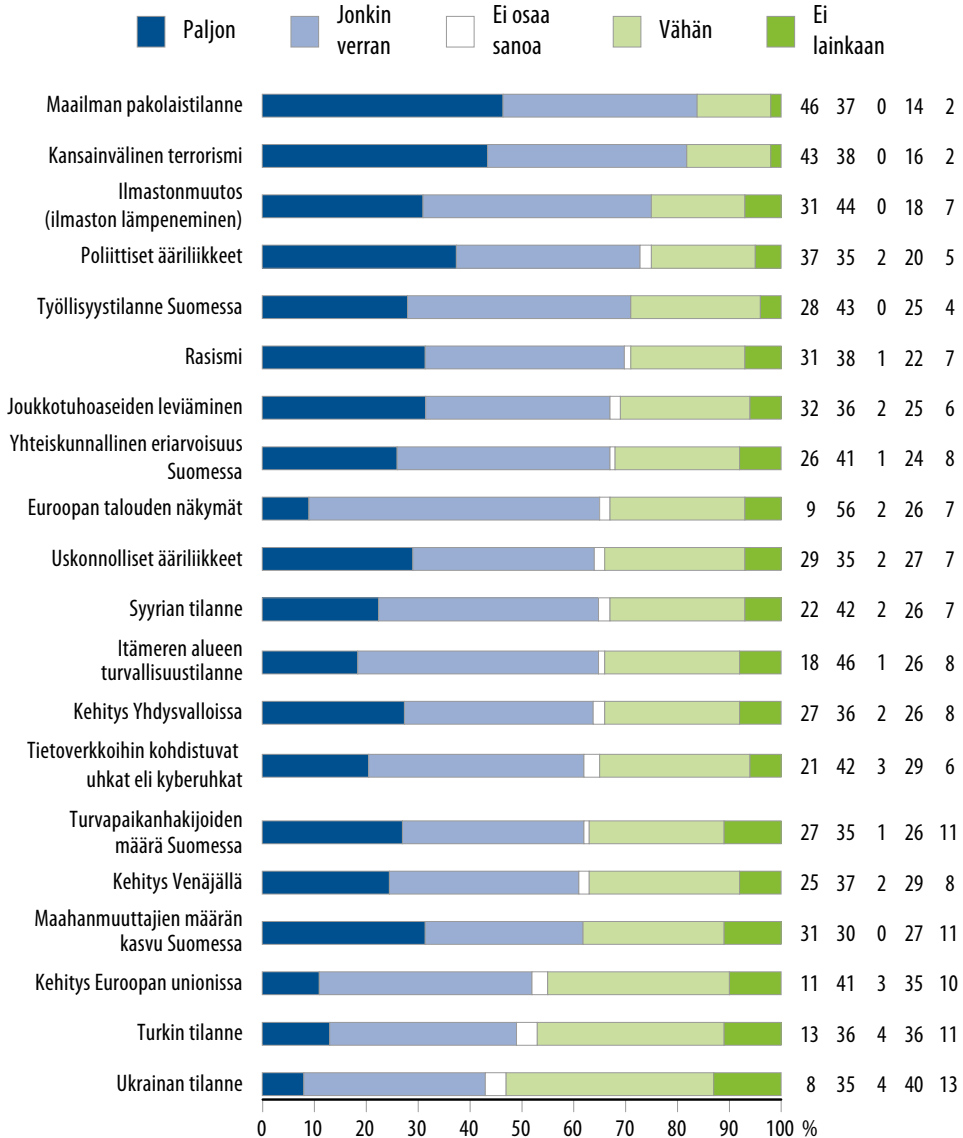
Kuvio 34. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus

"Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?"

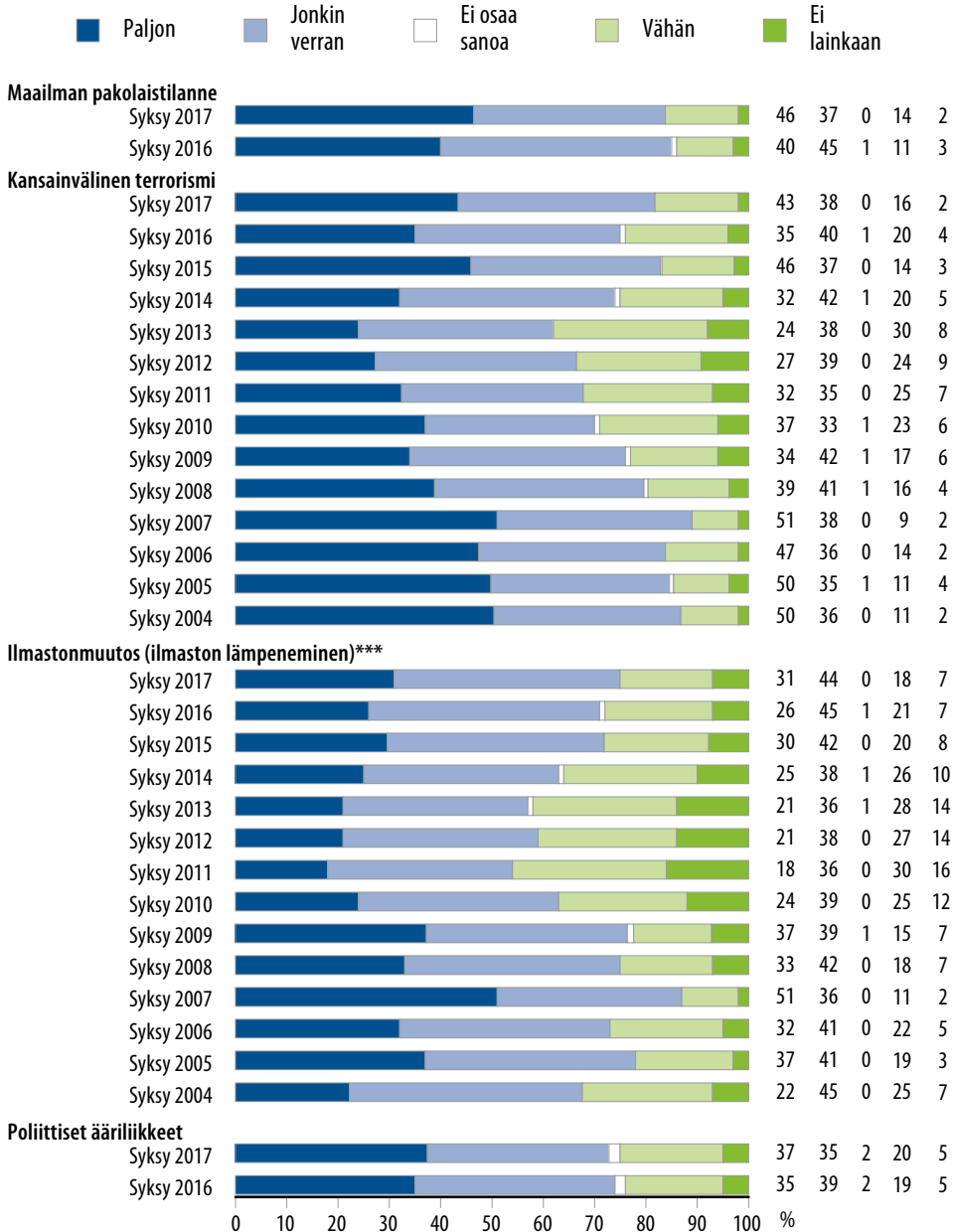
Kuvio 35. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä

"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

Kuvio 36. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (I)

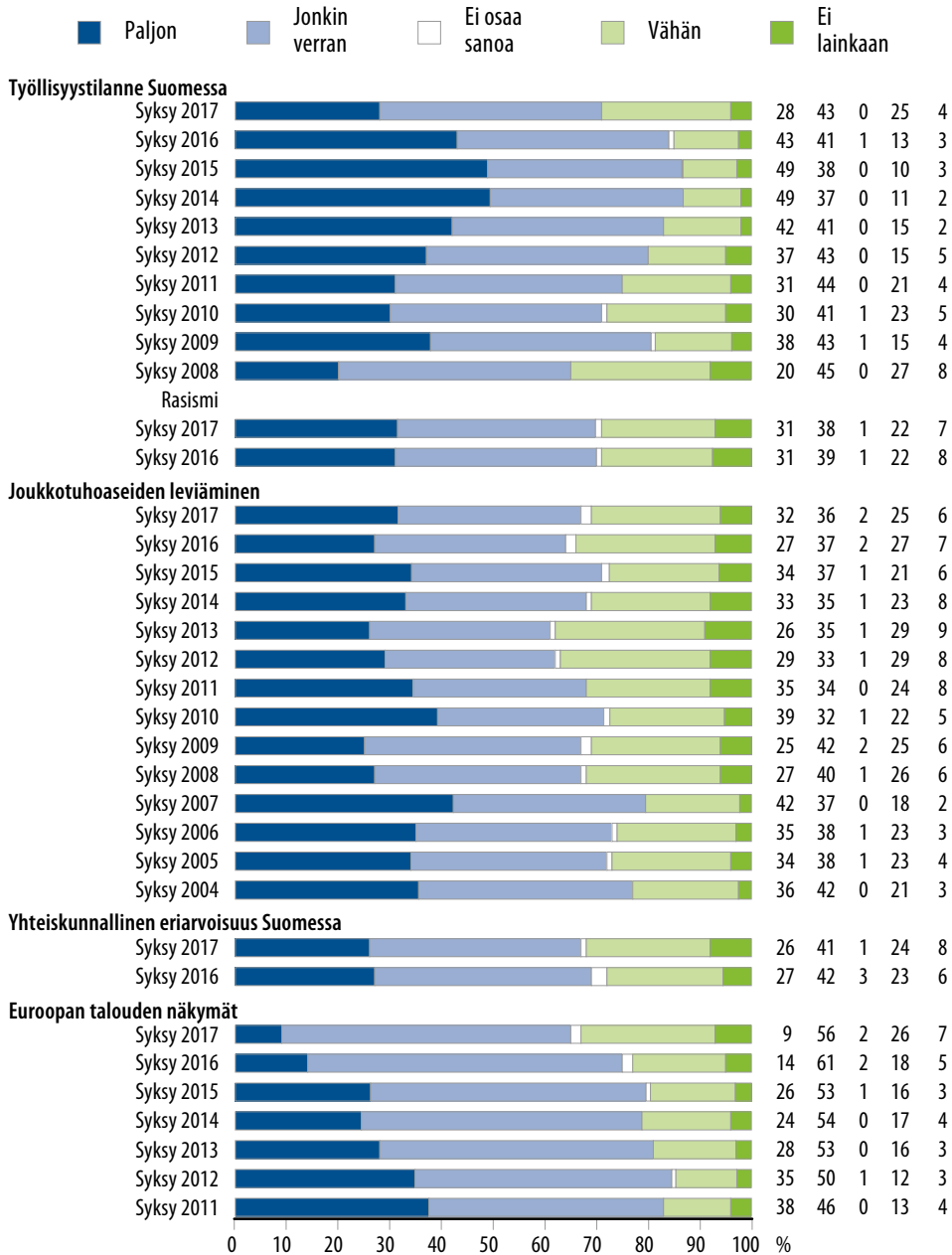
"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

*** v. 2004-2015 Ilmaston lämpeneminen

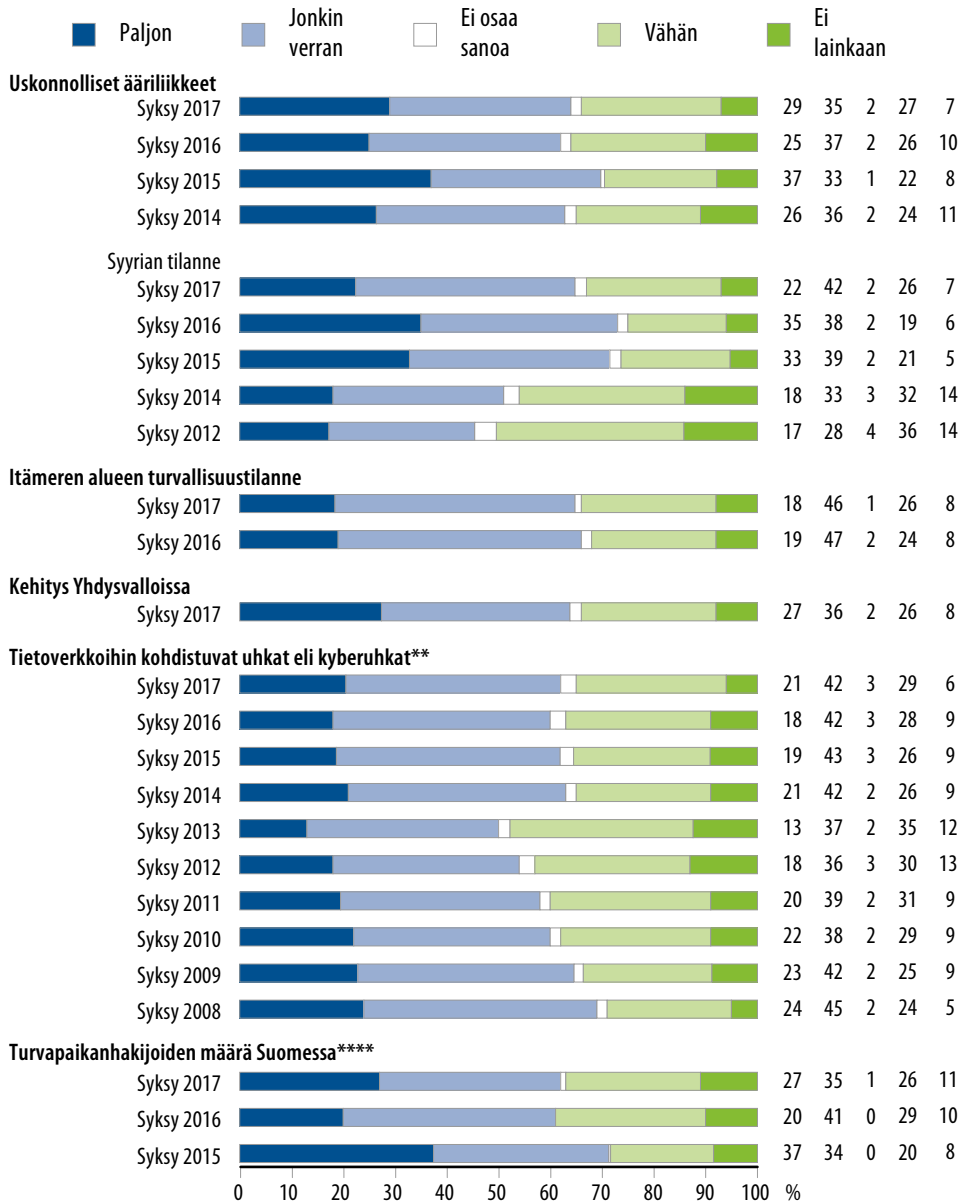
Kuvio 37. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (II)

"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

Kuvio 38. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (III)

"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

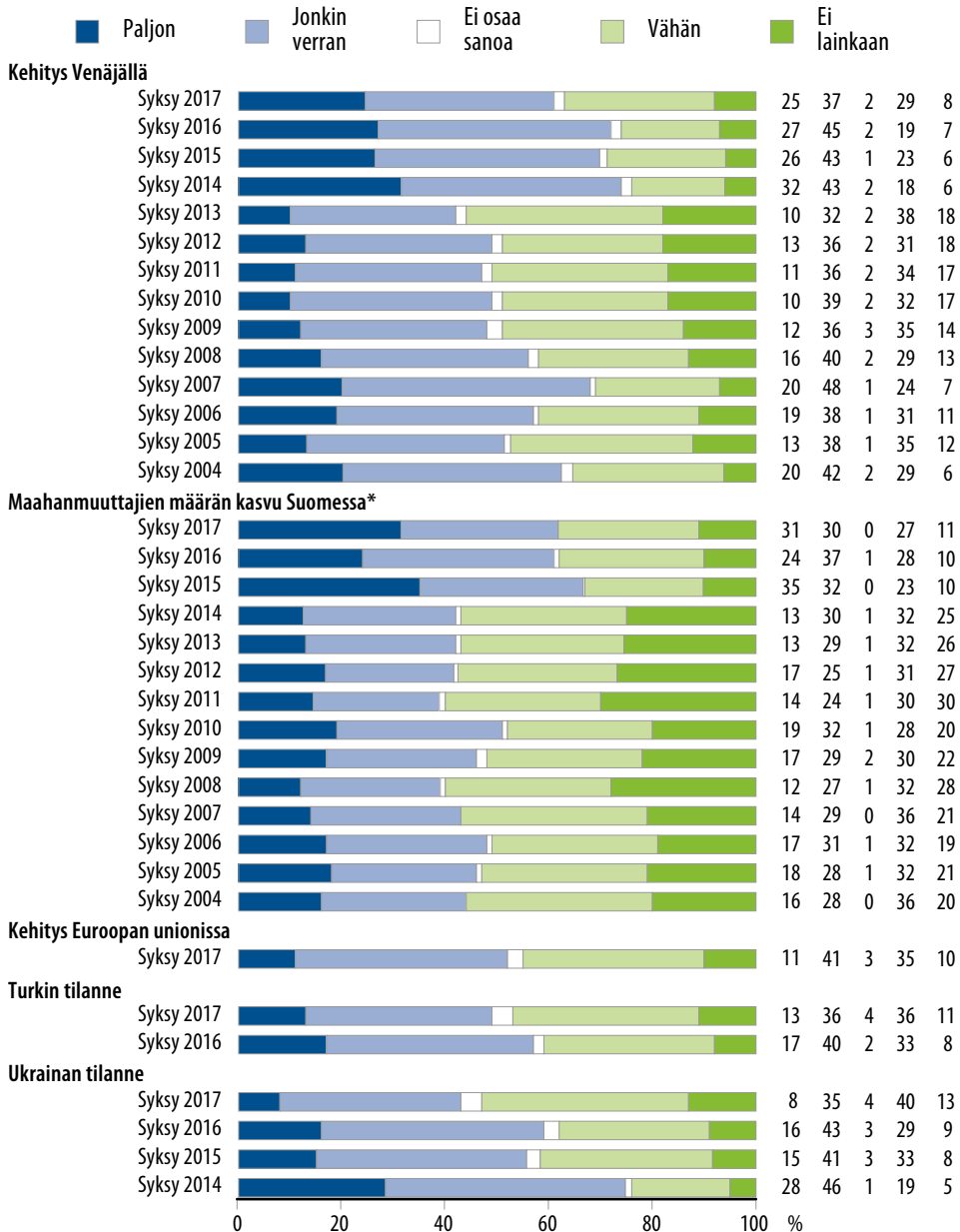
**) v. 2008-2012 Tietoverkkoihin kohdistuva rikollisuus

****) v. 2015 Turvapaikkaa Suomesta hakevien määrän kasvu

Kuvio 39. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (IV)

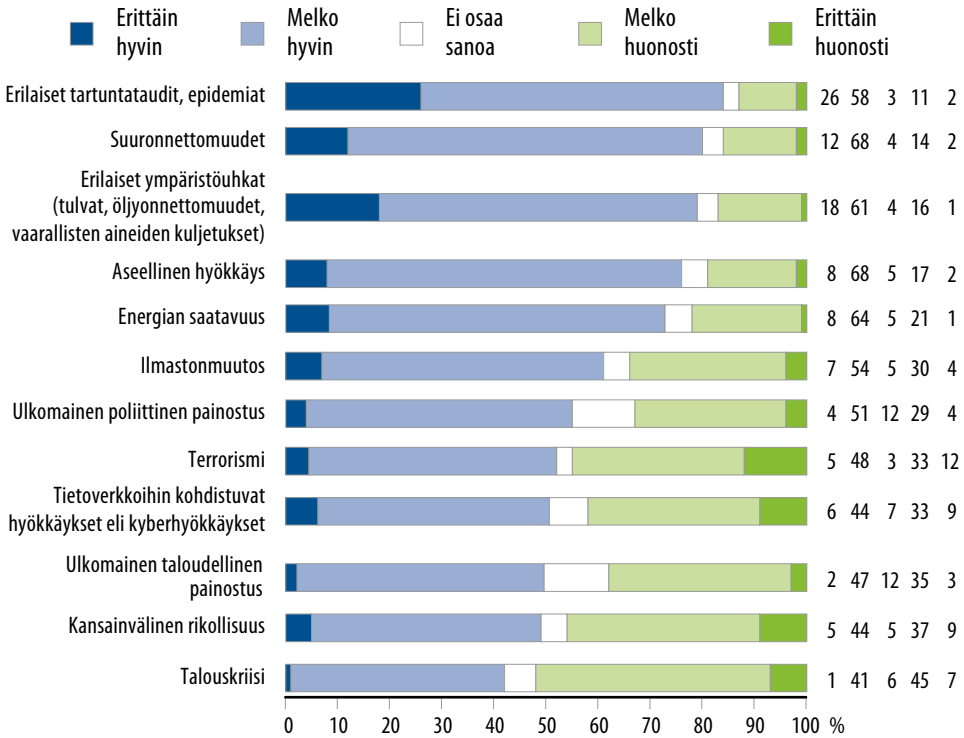
"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

*) v. 2013 Maahanmuuttajien määrä Suomessa

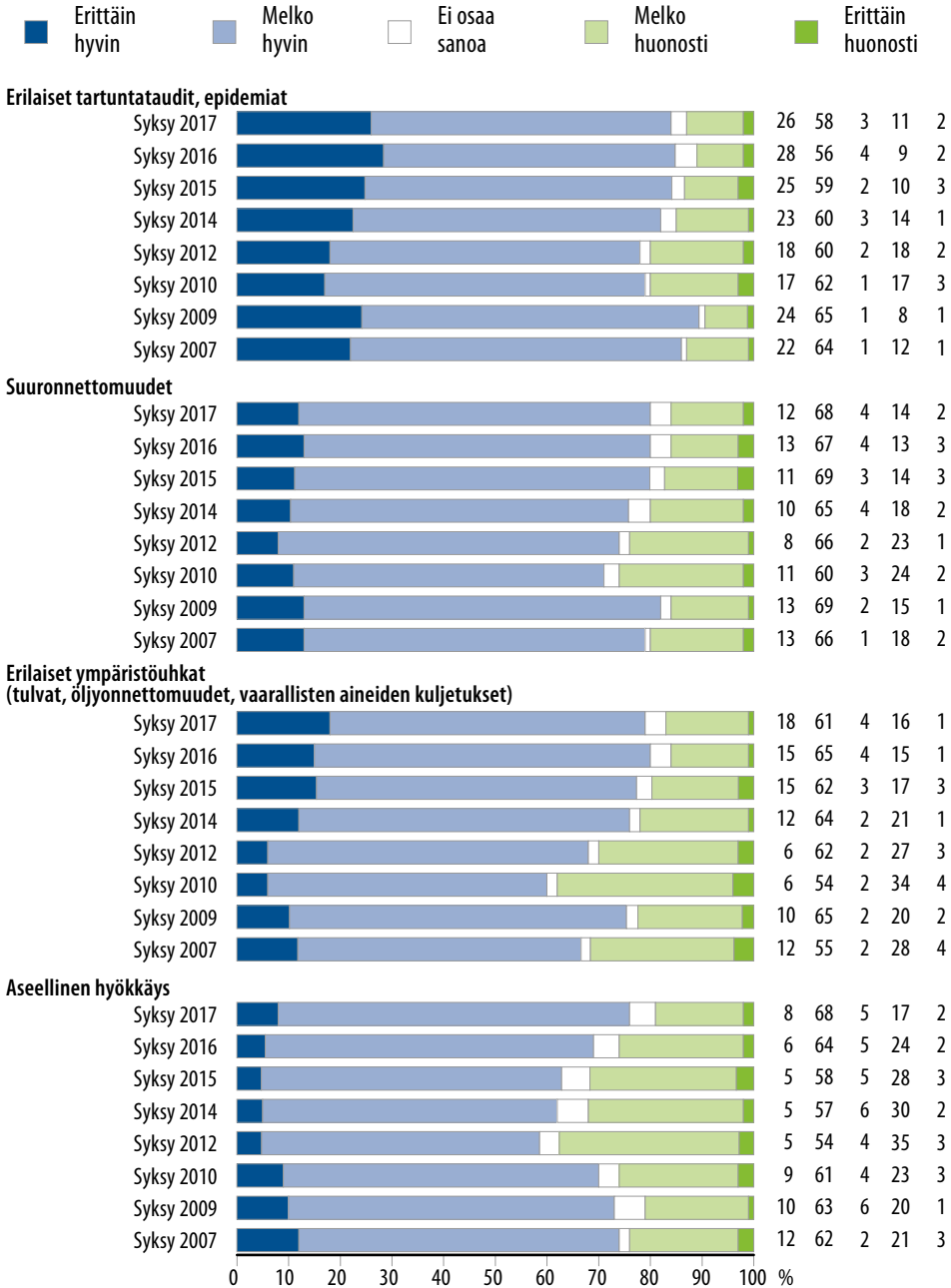
Kuvio 40. Varautuminen erilaisiin uhkiin

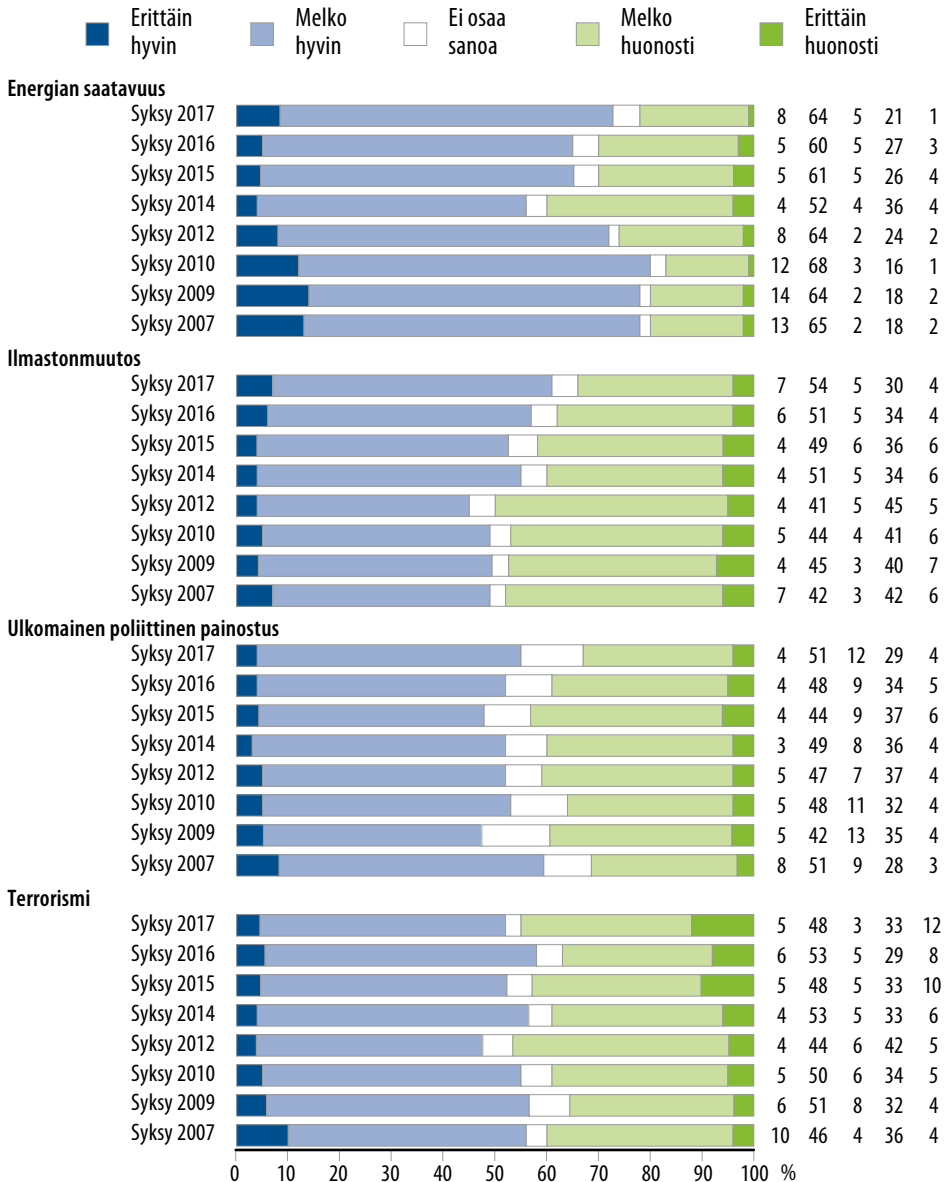
"Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?"

Kuvio 41. Varautuminen erilaisiin uhkiin (I)

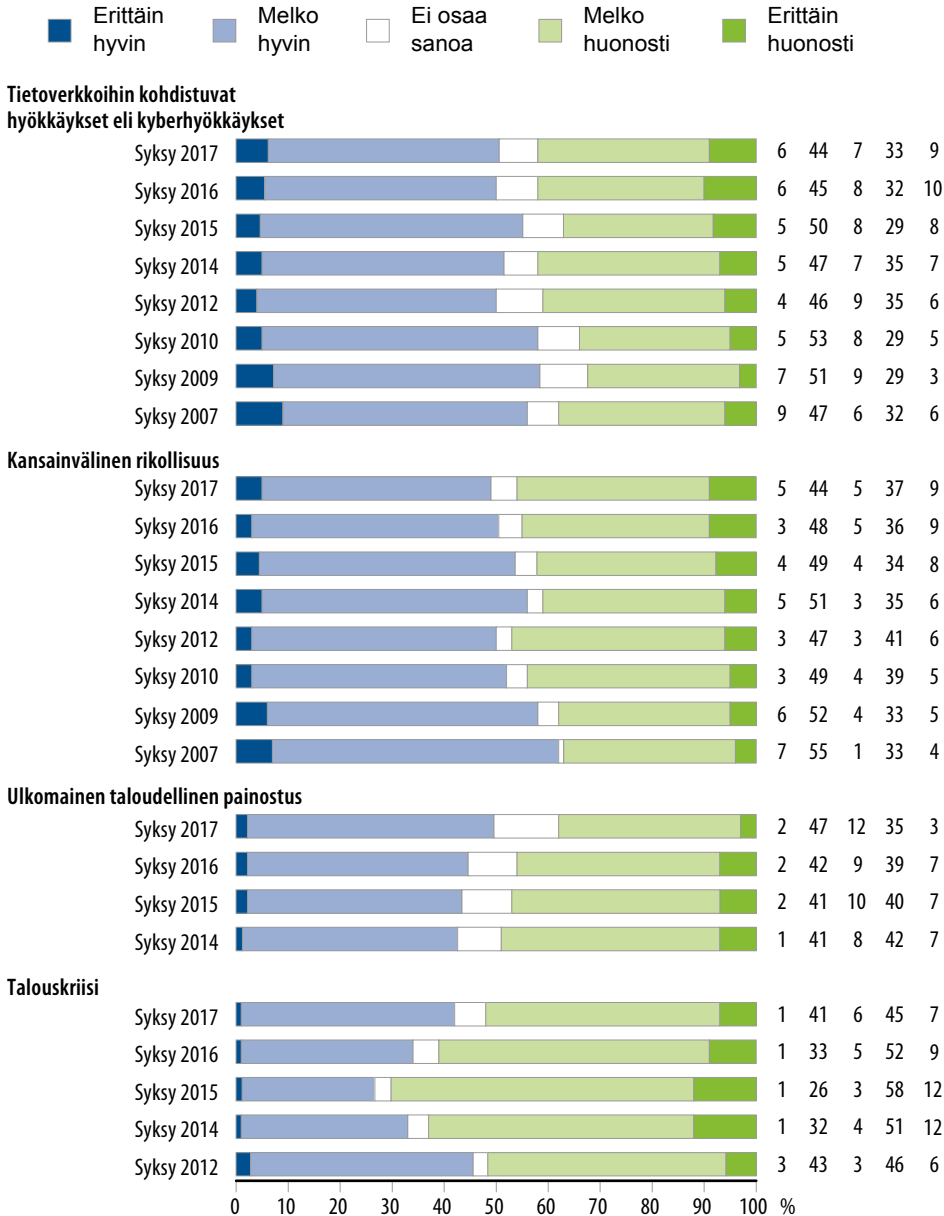
"Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?"

Kuvio 42. Varautuminen erilaisiin uhkiin (II)*"Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?"*

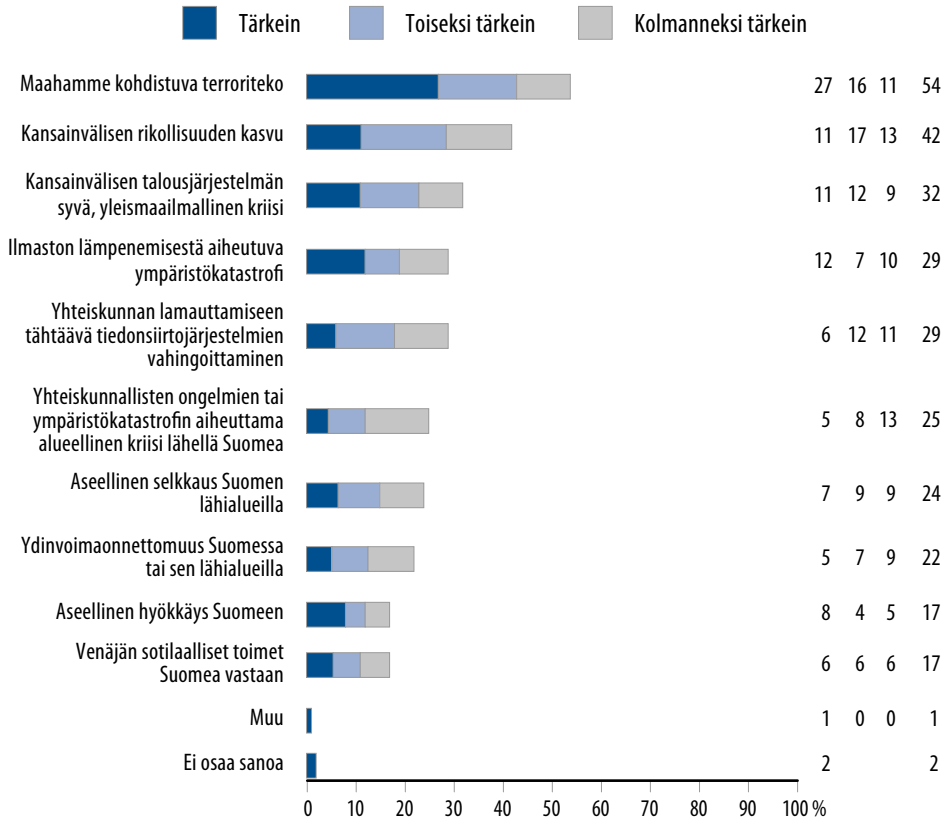
Kuvio 43. Varautuminen erilaisiin uhkiin (III)

"Miten hyvin mielestänne Suomessa on varauduttu seuraavien turvallisuusuhkien torjuntaan?"

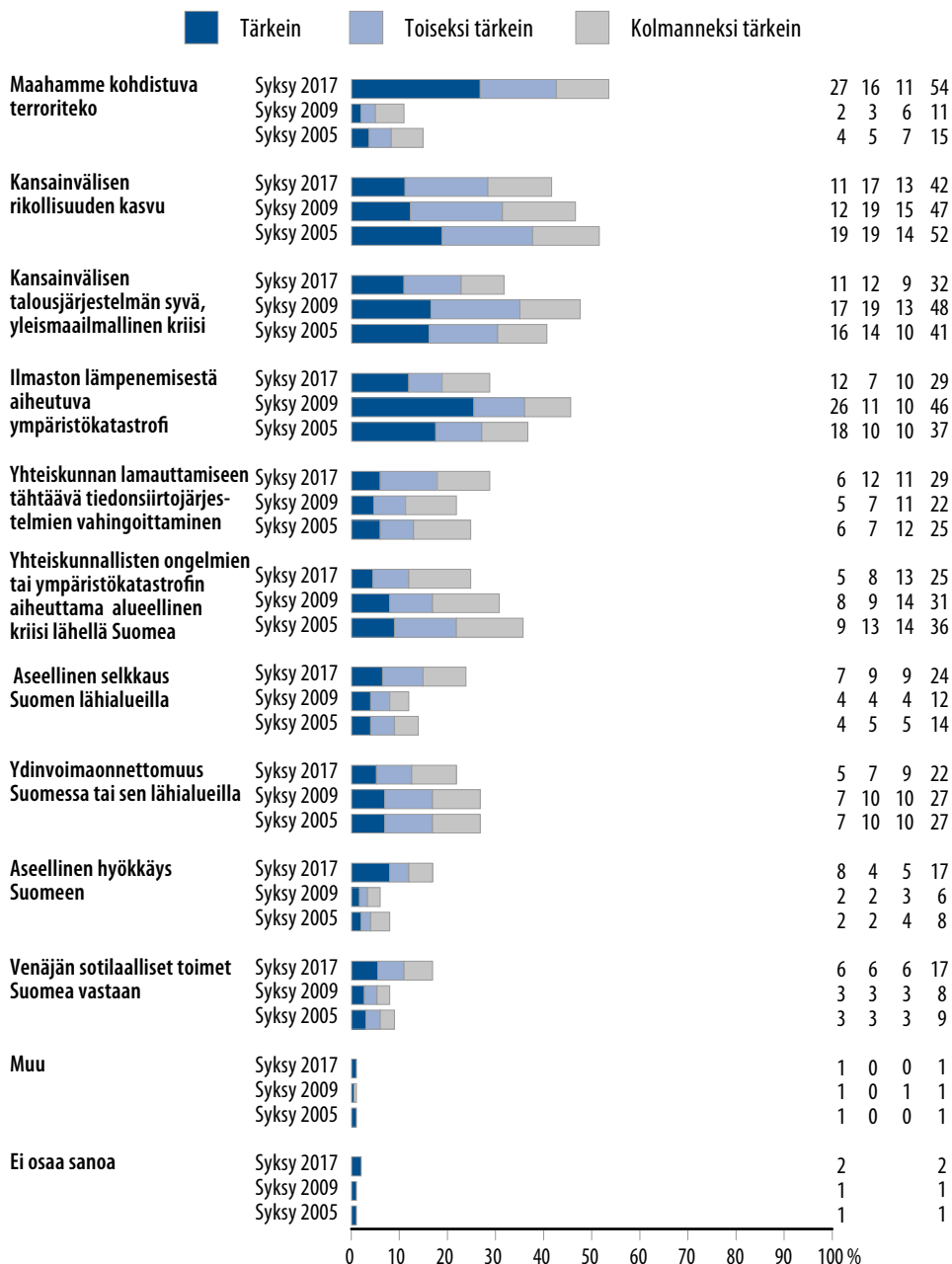
Kuvio 44. Uhkakuvat

"Millaisiin uhkiin Suomessa on lähimmän vuosikymmenen aikana mielestänne ensisijaisesti varauduttava?"

Kuvio 45. Uhkakuvat

"Millaisiin uhkiin Suomessa on lähimmän vuosikymmenen aikana mielestänne ensisijaisesti varauduttava?"

v. 2005 ja 2009 vastausvaihtoehdot olivat: Todennäköisin, toiseksi todennäköisin, kolmanneksi todennäköisin

MTS:n tutkimusjaosto 2015 - 2019

Puheenjohtaja	Harriet Lonka, FT
Varapuheenjohtaja	Jan Koskimies, eduskuntasihtööri, 29.9.2017 asti Unto Vesa, tutkija emeritus, 23.10.2017 lähtien
Jäsenet	Soili Haverinen, tohtorikoulutettava, teologian maisteri Anna Jungner - Nordgren, viestinnän asiantuntija Johanna Kelhu, eduskuntasihtööri, VTM Mikko Kinnunen, yksikön päällikkö Marko Kivelä, yhteiskuntasuhteiden ja kansainvälisten asioiden johtaja, everstiluutnantti Antti Koskela, talouspoliittinen asiantuntija Esko Kurvinen, toimitusjohtaja Anni Lahtinen, pääsihtööri Juha Mäenpää, ammatillinen erityisopettaja Timo Perälä, ylitarkastaja Jussi Salonranta, analyytikko Jenna Simula, kansanedustajan avustaja, tradenomi Heli Viiri, maa- ja metsätaloustieteen tohtori, erikoistutkija
Jaostokohtaiset asiantuntijat	Teija Mankkinen, YTT, kehittämisjohtaja Teemu Tallberg, FT, sotilassosiologian professori

MTS:n puheenjohtajisto 2015 - 2019

Puheenjohtaja	Sofia Vikman, kansanedustaja
Varapuheenjohtaja	Petteri Leino, puolustusministerin erityisavustaja
Varapuheenjohtaja	Markku Pakkanen, kansanedustaja

Sihteeristö

Heli Santala, pääsihtööri
Markus Kinkku, yleissihtööri

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS on valtioneuvoston eduskuntavaalikaudeksi asettama pysyvä parlamentaarinen komitea, joka hallinnollisesti toimii puolustusministeriössä. Parlamentaarisesti nimettyjen jäsenten lisäksi suunnittelukunnassa on jäsenet valtioneuvoston kansliasta, ulkoasiainministeriöstä, sisäministeriöstä, puolustusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Pääesikunnasta, Yleisradiosta, STT Suomen tietotoimistosta, Suomen Journalistiliitosta, Medialiitosta, Maanpuolustuskorkeakoulusta sekä Rauhan- ja konfliktitutkimuskeskuksesta.

MTS selvittää muun muassa suomalaisten turvallisuuspoliittisia mielipiteitä ja asenteita sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Vuosittain MTS tekee ainakin yhden laajan, koko Suomen aikuisväestön kattavan haastattelututkimuksen. Kysymykset liittyvät ulko- ja turvallisuuspolitiikan teemoihin sekä maanpuolustukseen. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan jo 1960-luvulta lähtien. MTS:n tekemät mielipidetutkimukset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä.

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

postiosoite: PL 31, 00131 Helsinki

käyntiosoite: Puolustusministeriö
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki

sihteeristö: 0295 140 620, 0295 140 621

valtioneuvoston vaihde: 0295 16001

www.defmin.fi/mts